

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger til forslaget

1. Indledning

1.1. Forslagets baggrund og hovedformål

Naalakkersuisut finder, at FN's Handicapkonvention skal være et bærende element ved nærværende forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

FN's handicapkonvention skal tjene til at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at personer med handicap fuldt ud kan nyde samme menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder som andre borgere i Grønland. Samtidig skal den tjene til at fremme respekten og den naturlige værdighed for personer med handicap.

Konventionen forpligter Grønland til at fremme lige muligheder for personer med handicap på alle områder, herunder adgang til uddannelse, sundhedsydelser, arbejde og politisk medbestemmelse.

Handicapkonventionen indførte et nyt paradigme inden for handicapområdet. Personer med handicap skal ikke længere ses i kraft af deres handicap, men derimod skal handicappet ses i kraft af de barrierer, der er i mødet mellem den enkelte person med handicap og det omgivende samfund.

De generelle principper i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap er som følger:

- 1) Respekt for menneskets naturlige værdighed, personlige autonomi, herunder frihed til at træffe egne valg, og uafhængighed af andre personer.
- 2) Ikke-diskrimination.
- 3) Fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundslivet.
- 4) Respekt for forskellighed og accept af personer med handicap som en del af den menneskelige mangfoldighed.
- 5) Lige muligheder.
- 6) Tilgængelighed.
- 7) Respekt for de udviklingsmuligheder, som personer med handicap har, samt respekt for deres ret til at bevare deres identitet.

Et af konventionens centrale principper er tilgængelighed, som beskrevet i konventionens artikel 9. Denne artikel medfører, at staten er forpligtet til at sikre, at personer med handicap lever i et samfund, som er tilgængeligt for dem. Tilgængelighed skal forstås i en meget bred forstand og inkluderer fysisk, digital, kommunikativ og demokratisk tilgængelighed.

Staten skal således sikre, at personer med handicap på lige fod med andre borgere har adgang til:

- samme fysiske omgivelser, herunder transportmuligheder
- den information og kommunikation, der er åben for eller gives offentligheden, herunder informations- og kommunikationsteknologi og systemer
- de øvrige faciliteter og tilbud, der er åbne for eller gives til offentligheden.

Danmark ratificerede i 2009 FN's konvention om rettigheder for personer med handicap uden forbehold for Grønland, og Inatsisartut vedtog at tiltræde konventionen i 2012.

I september 2014 var Danmark til første eksamination ved FN's Handicapkomité. Grønland bidrog til den danske afrapportering og var ligeledes en del af den danske delegation ved eksaminationen.

Grønland forpligtede sig ved eksaminationen til at udarbejde en national handlingsplan på handicapområdet, hvori der skal kigges på en harmonisering af lovgivningen inden for handicapområdet i henhold til handicapkonventionen.

Med forslaget ønskes en realisering af menneskerettigheder for personer med handicap inden for den sociale sektor, samt i andre sektorer gennem støtte efter denne Inatsisartutlov.

Hovedformålene med dette forslag til Inatsisartutlov er at:

- 1) tilbyde rådgivning og støtte for at afhjælpe problemer som følge af et handicap,
- 2) fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv og lette den daglige tilværelse og herigennem forbedre livskvaliteten,
- 3) fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte,
- 4) sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet, og
- 5) fremme den enkeltes mulighed for at have beskæftigelse.

1.2. Hovedlinjerne i loyforberedelsen

Forslaget følger op på en række politiske initiativer fra blandt andet Inatsisartut samt konkrete problemstillinger baseret på erfaringerne med gældende lovgivning.

Herudover tager forslaget hensyn til ønsker og anbefalinger fra aktører på handicapområdet og fra de kommunale sagsbehandlere og ledere i kommunerne.

Endelig følges der op på fagfolks og pårørendes ønske om en fornyet og forbedret lovgivning om hjælp til personer med handicap.

Det har været vigtigt for Naalakkersuisut, at forslaget blev udformet således, at det sætter rammerne for en optimal udnyttelse og styrkelse af de ressourcer, der allerede er til stede i kommunerne.

Forslaget er en omfattende revidering af de lovmæssige rammer på handicapområdet og indeholder nye og forbedrede muligheder for både kommunerne og Naalakkersuisut til at kunne støtte alle personer med handicap i at nyde et værdigt liv med samme rettigheder og muligheder som andre.

2. Hovedpunkter i forslaget

Forslagets overordnede formål er at styrke sagsbehandlingen og retssikkerheden for alle personer med handicap med en klar ansvars- og opgavefordeling. Der er fokus på individuel og helhedsorienteret støtte, hvilket på sigt skal medføre, at færre personer med handicap er nødt til at tage ophold uden for hjemmet, samt at adgangen til at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov gøres tilgængelig for alle personer med et handicap, der har et behov for støtte.

Forslaget styrker rettigheder for personer med handicap og tydeliggør og letter samarbejdet mellem forvaltningsmyndighederne, særligt kommunalbestyrelserne og Naalakkersuisut. Kommunalbestyrelserne får med forslaget flere og bedre støttemuligheder til personer med handicap og deres pårørende.

2.1. Målgruppe

Forslaget giver mulighed for at yde støtte til alle personer med handicap, der har bopæl i Grønland. Herudover gives der mulighed for at yde støtte til grønlandske borgere, der er visiteret til ophold på døgntilbud uden for Grønland. Forslaget giver endvidere mulighed for at yde støtte til pårørende til personer med handicap.

2.2 Sagsbehandling

2.2.1 Udredning og handleplan.

Udredningen udgør grundlaget for sagsbehandlingen, mens handleplanen beskriver personen med handicaps problemer, ressourcer og familiemæssige forhold samt fastlægge mål for indsatsen.

Forslaget medfører en mere detaljeret regulering af udredninger og handleplaner. Der sættes fokus på handleplanen som et vigtigt sagsbehandlingsredskab. Kommunalbestyrelsen har ikke

i dag tilsvarende klare regler for, hvilke krav der stilles til sagsbehandling og udredning. Handicapsager oplyses og sagsbehandles derfor i praksis forskelligt fra kommune til kommune.

Kommunalbestyrelsen skal i henhold til forslaget sikre, at der i handicapsager foretages en helhedsorienteret indsats, og der er i forslaget opregnet en række forhold, som skal vurderes under udredningen. Således skal udredningen vurdere:

- 1) Omfanget af det fysiske eller psykiske handicap.
- 2) Egenomsorg.
- 3) Adfærd, trivsel og udvikling.
- 4) Kommunikation.
- 5) Familieforhold.
- 6) Sociale forhold og socialt liv.
- 7) Sundhedsforhold.
- 8) Beskæftigelse og muligheder for beskæftigelse.
- 9) Deltagelse i samfundet.
- 10) Støtte, som personen med handicap modtager efter denne Inatsisartutlov eller efter anden lovgivning.

I den gældende Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til personer med vidtgående handicap findes der allerede bestemmelser om handleplaner. Kravene til handleplaner udvides med dette forslag. Forslaget fastsætter regler for, hvornår kommunalbestyrelsen skal udarbejde handleplaner, hvad handleplanerne skal indeholde, samt hvilke formelle krav, der skal være overholdt ved udarbejdelsen af handleplaner. Forslaget sætter dermed rammerne for en ensartet og forenklet kommunal sagsbehandling.

2.2.2 Samtale

Kommunalbestyrelsen pålægges med forslaget at inddrage en person med handicap ved en samtale, inden der træffes afgørelse om støtte til vedkommende. Formålet med samtalen er så vidt muligt at klarlægge personens egen holdning til den påtænkte afgørelse.

2.2.3 Udviklingsplaner

Borgere med handicap anbragt på et døgntilbud har krav på mindst 1 gang årligt at få udarbejdet en udviklingsplan. Det er døgntilbuddet, der udarbejder udviklingsplanen. Med udgangspunkt i handleplanens formål og målsætninger skal udviklingsplanen indeholde en beskrivelse af det pædagogiske arbejde for personen med handicap, som skal sikre, at de overordnede mål i handleplanen imødekommes.

2.3 Støtteforanstaltninger

Der har været et bredt politisk ønske om at skabe en bedre beskyttelse af personer med handicap og at skabe en bedre bevidsthed om deres rettigheder i samfundet. Forslaget

pålægger derfor Naalakkersuisut at fastsætte nærmere regler for, hvilke former for støtteforanstaltninger kommunalbestyrelsen skal yde herunder:

- 1) Personlig hjælp og omsorg.
- 2) Hjælpemidler.
- 3) Ledsagelse.
- 4) Boligindretning.
- 5) Motordrevne køretøjer.
- 6) Kollektiv kørselsordning.
- 7) Merudgifter.
- 8) Beskæftigelse og aktivitetstilbud.
- 9) Kurser og undervisning.

Forslaget lægger op til, at støtteforanstaltninger reguleres i bekendtgørelsesform. Formålet med at fastsætte reglerne i bekendtgørelsesform er at give mulighed for løbende at tilpasse reglerne på hjælpemiddelområdet til den samfundsmæssige og teknologiske udvikling.

Forslaget giver endvidere mulighed for at yde støtte i de situationer, hvor støtten til en person med handicap varetages i eget hjem. Her tænkes der f.eks. på en ægtefælle, der passer sin ægtefælle med handicap i parrets eget hjem, og forældre, der varetager omsorgen for deres barn med handicap i familiens hjem.

Herudover indeholder forslaget som noget nyt hjemmel til, at voksne med handicap kan anbringes på sikrede døgntilbud. Sikrede døgntilbud er opholdssteder, hvor det er tilladt at have vinduer og yderdøre aflåst hele døgnet. Det er en særlig foranstaltning, som retten kan idømme eller kriminalforsorgen kan beslutte, at en borger med handicap skal anbringes i.

2.4 Det Landsdækkende Handicapcenter

Forslaget pålægger Naalakkersuisut at have et landsdækkende handicapcenter (Det Landsdækkende Handicapcenter), som skal rådgive og vejlede personer med handicap og deres pårørende samt kommunalbestyrelserne. Herudover skal Det Landsdækkende Handicapcenter rådgive om støttemuligheder, tilbyde vedligeholdelsestræning og facilitere kurser vedrørende handicap og støttemuligheder. Det Landsdækkende Handicapcenter kan desuden gennemføre udredninger for kommunerne i særligt komplicerede sager og afgive vejledende udtalelser.

Fra politisk side har det været et ønske, at brugen af Det Landsdækkende Handicapcenter skulle være uden brugerbetaling for kommunerne. Baggrunden herfor er at imødegå en eventuel tilbageholdenhed med visitationer af borgere til ophold på centeret.

Forslaget indeholder hjemmel til opkrævning af betaling for brug af ydelserne, såfremt der på et senere tidspunkt måtte vise sig behov herfor. Udgangspunktet er dog, at benyttelse af centeret vil være uden brugerbetaling ved Inatsisartutlovens ikrafttræden.

2.5. Tilsyn

Forslaget indeholder regler om tilsyn, herunder både kommunalbestyrelsernes personrettede og driftsorienterede tilsyn og Naalakkersuisuts tilsyn. Forslaget pålægger Naalakkersuisut at have en tilsynsenhed. Tilsynsenheden skal føre det driftsorienterede tilsyn med døgntilbud samt føre et overordnet tilsyn med kommunernes forvaltning og administration inden for handicapområdet.

Tilsynsenheden får med forslaget adgang til at indhente alle relevante oplysninger om handicapsagerne i kommunerne og kan give påbud om, at kommunalbestyrelserne skal iværksætte en udredning, udarbejde handleplaner og genoptage afsluttede sager til fornyet behandling.

Tilsynene skal desuden foregå i dialog med botilbuddene med henblik på at fastholde og udvikle kvaliteten af botilbuddene.

2.6 Handicappolitik

Der er i forslaget indsat en række bestemmelser, der pålægger kommunalbestyrelserne og Naalakkersuisut at iværksætte initiativer med henblik på at styrke rettigheder for personer med handicap.

Kommunalbestyrelserne skal udforme en sammenhængende handicappolitik, udarbejde skriftlige kvalitetsstandarder samt nedsætte et handicapråd, der har til opgave aktivt at deltage i udviklingen af kommunalbestyrelsens handicappolitik.

Forslaget giver ligeledes Naalakkersuisut mulighed for at pålægge en kommunalbestyrelse tvangsbøder for grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens forpligtelser som forvaltningsmyndighed i henhold til denne Inatsisartutlov. Bestemmelsen har til formål at sikre en effektiv efterlevelse af bestemmelserne i Inatsisartutloven.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Pejlemærket for den nye handicaplov har været FN's handicapkonvention og de rettigheder for borgere med handicap, der følger af denne. Den nye handicaplov betyder, at borgere med handicap får en række nye rettigheder, hvilket også medfører en række administrative og økonomiske konsekvenser.

3.1 Målgruppen

I forslagens §§ 6-7 defineres målgruppen for forslaget i overensstemmelse med handicapkonventionens definition. Modsat den gældende lovgivning omfattes alle aldersgrupper af forslagens bestemmelser. Denne ændring blev dog allerede indført i forbindelse med alderspensionsreformen og betyder, at alderspensionister med handicap har

samme rettigheder som øvrige personer med handicap. Herudover ændres målgruppen fra personer med vidtgående psykisk eller fysisk handicap til personer, der har varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse. Konsekvensen heraf vil dog ikke være, at flere som helhed vil være omfattet af forslaget bestemmelser, idet de allerede er dækket af gældende lovgivning.

3.2 Det Landsdækkende Handicapcenter

Med etableringen af Det Landsdækkende Handicapcenter er der lagt op til en væsentlig styrkelse af tilbuddene til personer med handicap samt en styrkelse af støtten til kommunernes indsats på handicapområdet. De aktiviteter, der blev varetaget af IPIS, er i dag indlejret i handicapcenteret som en integreret del af centerets opgaver. Med forslaget udvides centerets opgaver, særligt i forhold til rådgivning og støtte til kommunerne. Handicapcenterets aktiviteter forventes finansieret af en finanslovsbevilling. Det er ikke tanken, at der skal indføres kommunal takstbetaling for personer med handicaps ophold på centeret på kort sigt. Der er dog indføjet hjemmel til, at der kan indføres takstbetaling, hvis det måtte vise sig hensigtsmæssigt og nødvendigt. I tilfælde af, at der vil blive behov herfor, vil spørgsmålet blive taget op til forhandling med de kommunale parter.

Der må påregnes merudgifter til ekstra personaleressourcer i forbindelse med udvidelsen af centerets opgaver, svarende til skønsmæssigt 3 årsværk. De økonomiske konsekvenser heraf skønnes til 2,1 mio. kr. årligt inklusivt rejseudgifter.

3.3. Støtte til varetagelse af omsorg i eget hjem.

Med forslaget lægges der op til, at kommunalbestyrelsen skal yde økonomisk støtte til en person, der varetager den daglige omsorg og pleje af en person med handicap, der bor i eget hjem. Støtten tildeles, når pleje og omsorgsopgaven har et sådant omfang, at det ikke er muligt for omsorgspersonen at varetage fuldtidsbeskæftigelse ved siden af omsorgs- og plejeopgaven. Kommunalbestyrelsen fastsætter det antal timer, der skal honoreres for.

Naalakkersuit pålægges med forslaget at fastsætte nærmere regler om beregning, regulering og lønforhold. Samlet set er det meget vanskeligt at skønne over, om der vil blive tale om mer- eller mindreudgifter. Samtidig vil de økonomiske konsekvenser afhænge af, hvordan de konkrete regler senere udformes.

3.4 Aflastning

Kommunerne forpligtes med forslaget til at tilbyde aflastningspladser. Bestemmelsen har til formål at sikre, at en person med handicap får mulighed for at forblive længst muligt i eget hjem. Der lægges således op til, at døgntilbud skal udbygges til at tilbyde flere aflastningspladser. På kort sigt må det forventes, at kommunerne vil få merudgifter til aflastningspladser, idet kommunerne hidtil har været alt for tilbageholdende med at tilbyde aflastningsophold, mens der vil kunne opnås en betydelig bedre ressourceanvendelse ved at reducere antallet af

livslange anbringelser på døgntilbud til personer med handicap. Det skønnes, at ca. 200 personer med handicap vil have behov for 3 døgn aflagtningsophold 1 gang i kvartalet. Taksten for aflagtningsophold hos aflagtningsfamilier er 1.030 kr. pr. døgn, mens taksten for aflagtningsophold på private døgntilbud er på 3.200 kr. pr. døgn. Taksten på de selvstyredrevne døgntilbud er gennemsnitligt ca. 3.200 kr. pr. døgn. Det skønnes, at ca. halvdelen af de 200 personer med handicap vil kunne tilbydes ophold hos aflagtningsfamilier, svarende til en merudgift på 1.236.000 kr. årligt. Den anden halvdel af personer med handicap forventes at skulle have tilbud om aflagtning i selvstyredrevne døgntilbud, svarende til en merudgift på 3.840.000 kr. årligt. I alt en samlet merudgift på 5.076.000 kr. årligt.

Aflagtningstilbuddene på døgninstitution vil kræve etablering af ca. 5 ekstra fuldtidspladser, svarende til en skønnet anlægsudgift på 3,0 mio. kr.

3.5 Flyttehjælp

Kommunen får med forslaget hjemmel til at yde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaverne til et barn med handicap til dækning af udgifter til flytning af bopæl. Bestemmelsen er ikke en forpligtelse for kommunen, men en mulighed, såfremt det vurderes nødvendigt.

Bestemmelsen forventes kun anvendt i stigende grad i takt med den øgede specialisering af døgninstitutionerne, og kommunernes merudgifter skønnes derfor at udgøre sammenlagt 0,5 mio. kr. årligt.

3.6 Bisidder

Mange personer med handicap har så svære funktionsnedsættelser, at de på ingen måder er i stand til at tage vare på egne interesser og derfor heller ikke kan varetage kontakten til kommunen. Samtidig er mange uden familie eller kommer fra resourcesvage familier. Disse personer har, ikke mindst af hensyn til deres retssikkerhed, brug for en bisidder, der kan bistå ved samtaler med kommunen, udarbejdelse af klager m.v. Derfor forpligtes kommunerne til at oprette en bisidderordning bestående af uvildige bisiddere.

Det skønnes, at ud af de 1.400 personer med handicap vil ca. halvdelen have brug for en bisidder, mens halvdelen forudsættes at have familie eller bekendte, der kan udfylde bisidderrollen.

Bisidderne vil skulle aflønnes med skønsmæssigt 5.000 kr. årligt per person med handicap, der er bisidder for, svarende til en samlet merudgift på 3,5 mio. kr. Hertil kommer en engangsudgift til uddannelse i etableringsfasen på 1 mio. kr. samt løbende udgifter til uddannelse på 0,5 mio. kr. årligt de efterfølgende år.

Bisidderhvervet vil kunne varetages af eksempelvis skolelærere, politibetjente, præster, repræsentanter for handicaporganisationer o.l.

3.7 Tilsyn

Af §§ 60-64 fremgår, at kravene til det kommunale personrettede tilsyn samt kravene til Selvstyrets tilsyn med kommunernes forvaltning af handicapområdet styrkes betydeligt.

Kommunalbestyrelsen skal således føre et personrettet tilsyn med personer med handicap som har ophold på et botilbud. Kommunalbestyrelsen skal bl.a. ved tilsynet sikre sig, at opholdet på botilbuddet fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov. Herudover skal kommunalbestyrelsen udarbejde tilsynsrapporter samt i øvrigt tilse, at den centrale tilsynsenhed får de fornødne oplysninger.

Det skønnes, at der samlet set vil være behov for ca. 0,5 årsværk til opgaven i hver kommune, svarende til i alt 2,5 årsværk med rejseudgifter til en merudgift på 2 mio. kr. Herudover afsættes 0,75 mio. kr. til styrkelse af Selvstyrets tilsyn, svarende til et årsværk samt rejseudgifter.

3.8 Administrative konsekvenser generelt

Den kommunale forpligtelse til at rådgive og vejlede præciseres med forslaget, samtidig med at der som noget nyt indføres en kommunal pligt til at rådgive og vejlede pårørende. Herudover pålægges kommunerne at tilbyde kurser og undervisning med henblik på at gøre den enkelte og de pårørende bedre i stand til at håndtere hverdagen. Forslaget vil kræve yderligere personaleressourcer.

Modsat de gældende regler, hvor kommunalbestyrelsen skal gennemføre en egentlig omfattelsesvurdering, hvor det afgøres, om borgeren har et vidtgående handicap, lægger forslaget op til, at der skal foretages en faglig vurdering af, om borgeren har et handicap, der falder inden for definitionen af målgruppen.

Kommunerne forpligtes med forslaget til at afholde mindst 1 samtale med personer med handicap i forbindelse med afgørelse om støtte, ophold på døgntilbud samt ændring og ophør af støtte. Borgeren skal således i langt højere grad inddrages i vurderingerne af borgerens behov, end det tidligere er sket. Dette vurderes at kræve yderligere administrative ressourcer.

Kommunerne forpligtes med forslaget til at foretage en mere gennemgribende og omfattende udredning af personer med handicap. Udredningen skal som noget nyt munde ud i en handlingsplan.

Kommunen skal således i forbindelse med, at der skal træffes afgørelse om særlige foranstaltninger for personer med handicap, gennemføre en udredning, herunder beskrive personens varige fysiske, psykiske, intellektuelle eller sensoriske funktionsnedsættelse og afholde samtale med personen med handicap eller den pågældendes værge eller forældremyndighedsindehaver. Bestemmelsen erstatter kommunens vurdering af, om personen med handicap skal være omfattet af den nugældende handicapforordning, der ikke indeholder krav om udarbejdelse af en egentlig udredning og en handleplan.

Kommunalbestyrelsen får med forslaget pligt til at fastsætte frister for sagsbehandlingstiderne. Hensigten med forslaget er at nedbringe sagsbehandlingstiden. Når alle kommuner således fastlægger sagsbehandlingstider, vil det kræve yderligere administrative ressourcer i kommunerne. Behovet for ekstra sagsbehandlingsressourcer vil variere fra kommune til kommune, dels fordi antallet af personer med handicap er forskelligt, dels fordi den nuværende bemanning i forhold til antallet af personer med handicap er forskellig fra kommune til kommune.

De samlede yderligere forpligtelser vil betyde en del administrative merudgifter. Det er dog vanskeligt præcist at vurdere den øgede administrative byrde. Det skønnes, at kommunerne vil få yderligere administrative byrder, svarende til ca. 8 årsværk eller en merudgift på ca. 4 mio. kr.

3.9. Handicapråd, handicappolitik og kvalitetsstandarder

Alle kommuner har eller er i gang med at etablere handicapråd og alle kommuner har eller er i gang med at udarbejde handicappolitikker. Kommunerne pålægges derfor ikke på disse områder merudgifter. Derimod er der kun 1 kommune, der har udviklet kvalitetsstandarder for alle ydelser på handicapområdet. Kommunerne forpligtes fremover til at udvikle sådanne kvalitetsstandarder, hvilket vil betyde øgede administrative byrder for 4 af 5 kommuner. Det skønnes, at forslaget medfører administrative byrder, svarende til 3 årsværk og en merudgift på 1,5 mio. kr.

3.10 Merudgifter til udmøntning af loven ved bekendtgørelser

En del af lovens bestemmelser giver hjemmel til nærmere regelfastsættelse af Naalakkersuisut. Nogle af disse regler vil have økonomiske konsekvenser, herunder eksempelvis fastsættelse af nærmere regler for kompensation af tabt arbejdstjeneste for pårørende, der påtager sig opgaven med pleje og omsorg af en person med handicap i eget hjem, kommunens forpligtelse til at indberette statistik m.v. Der afsættes derfor en reserve til de økonomiske konsekvenser af udmøntningen af lovens bestemmelser i bekendtgørelsesform.

Merudgifter mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Det Landsdækkende Handicapcenter	2,1	2,1	2,1	2,1
Aflastningsophold	5,1	5,1	5,1	5,1
Flyttehjælp	0,5	0,5	0,5	0,5
Bisidder	4,5	4	4	4
Administrative konsekvenser generelt	4	4	4	4
Handicapråd, handicappolitikker og kvalitetsstandarder	1,5	1,5	1,5	1,5
Styrket tilsyn	2,75	2,75	2,75	2,75

Administrative merudgifter til implementering og opfølgning	1,5	2	1,5	1,5
Merudgifter til udmøntning af loven ved bekendtgørelser	3,1	3,6	3,1	2,1
I alt	25,1	25,6	24,6	23,6
Anlægsudgifter	1,5	1,5		

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget har ingen konsekvenser for miljø og natur.

Forslaget vil betyde en øget trivsel for personer med handicap og deres pårørende. Dette vil være til gavn for folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget vil medføre en styrkelse af rettigheder for personer med handicap.

Gennem forslagens bestemmelser er det hensigten at sikre, at alle personer med handicap, børn såvel som voksne, får en god og tryk tilværelse med mulighed for at udnytte egne ressourcer bedst muligt. Herigennem skal børn med handicap have mulighed for at få en god skolegang og uddannelse, således at de som voksne får de bedste muligheder for et godt hverdagsliv samt evt. arbejdsliv.

Inatsisartutlovens fokus er på, hvad der er det bedste for personer med handicap, samtidig med at den opfylder samfundets forpligtelse til at nedbryde barrierer og derigennem så vidt muligt sikrer fuld deltagelse og inklusion i samfundet.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ikke andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden xx. xxx 2018 – xx. xxx 2018.

Derudover har forslaget i samme periode været offentliggjort på Naalakkersuisuts høringsportal.

Se behandling af indkomne høringssvar i bilag 1.

Høringssvar med bemærkninger til forslaget er optrykt i deres fulde ordlyd og kommenteret i relevant omfang i forslagens bilag 1. Kommentarerne til høringssvarene er skrevet med kursiv.

Bemærkninger til forslaget enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen angiver inatsisartutlovens hovedformål og hensigter.

Til nr. 1

Det første formål er at tilbyde personer med handicap rådgivning og støtte for at afhjælpe problemer som følge af et handicap. Begreberne rådgivning og støtte skal fortolkes udvidende, således, at der ligeledes kan ydes forbyggende rådgivning og støtte.

Til nr. 2

Det andet formål er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Støtte efter inatsisartutloven skal således bidrage til, at modtageren kan bruge sine egne ressourcer, for herigennem at lette den daglige tilværelse og blive så selvhjulpne som muligt.

Til nr. 3

Det tredje formål er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte.

For personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, f.eks. psykisk udviklingshæmmede, er formålet med dele af støtten efter inatsisartutloven at sikre, at de pågældende stimuleres med henblik på at øge egne færdigheder og muligheder for at klare den daglige tilværelse.

Med hensyn til personer med stærke fysiske handicap er formålet med støtten at sikre personens omsorg og optræning med henblik på at bevare og forbedre de pågældendes fysiske færdigheder og herigennem stimulere personens muligheder for personlig udvikling og livsudfoldelse.

Til nr. 4

Det fjerde formål er at sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet. Støtte efter inatsisartutloven skal således bl.a. sikre mulighed for, at personen med handicap så vidt muligt kan udføre almindelige hverdagsfunktioner og deltage i almindelige aktiviteter i samfundet. Bestemmelsen skal således også ses i sammenhæng med artikel 30 i FN's handicapkonvention om anerkendelse af retten for personer med handicap til at tage del i kulturlivet, rekreative tilbud, fritidsaktiviteter og idræt på lige fod med andre.

Til nr. 5

Endelig har støtte efter inatsisartutloven til formål at fremme den enkeltes mulighed for at have beskæftigelse. Dette hensyn skal tillægges vægt både ved afgørelsen af, hvorvidt der skal gives støtte, hvilken støtte der skal gives, og hvordan støtten tilrettelægges. Dette formål kan f.eks. have indflydelse på hvilket hjælpemiddel, der ydes støtte til. Endvidere er det væsentligt at have for øje, at myndigheden er forpligtet til at give en helhedsorienteret, sammenhængende og koordineret indsats til borgeren, bl.a. med henblik på, at borgeren kommer i beskæftigelse og fastholder tilknytningen til arbejdsmarkedet. Det vil i den sammenhæng kunne være relevant, at myndigheden sikrer koordination med øvrig lovgivning, således at støtten efter denne inatsisartutlov mest effektivt kan tjene dette formål. Denne del af bestemmelsen skal endvidere ses i lyset af artikel 27 i FN's handicapkonvention om anerkendelse af retten for personer med handicap til at kunne tjene til livets ophold ved beskæftigelse på et arbejdsmarked, der er inkluderende og tilgængeligt for personer med handicap. Støtte efter denne inatsisartutlov kan medvirke til realisering af retten efter artikel 27 i FN's handicapkonvention ved f.eks. støtte til hjælpemidler, som kan hjælpe en person med handicap i sin beskæftigelse, eller ved støtte til motorkøretøj, så personen har mulighed for at komme frem og tilbage mellem hjem og arbejde.

Til § 2

De foreslåede bestemmelser i § 2 danner samlet en grundlæggende ramme for inatsisartutloven. Alle myndigheder, der er tillagt kompetence i inatsisartutloven, skal administrere i overensstemmelse med denne ramme. Dette betyder bl.a., at myndigheder, herunder både kommunerne og Naalakkersuisut, skal træffe afgørelser i overensstemmelse med inatsisartutlovens formål om beskyttelse og virkeliggørelse af personer med handicaps menneskerettigheder og grundlæggende rettigheder. Men det betyder også, at myndighederne i deres øvrige virke, herunder ved udførelse af støtte efter inatsisartutloven, ved tilrettelæggelsen af undervisning og kursusvirksomhed for personale, der udfører opgaver efter inatsisartutloven, og ved planlægningen af udviklingen i den sociale sektor skal basere sig på og respektere personer med handicaps menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

Til stk. 1

I bestemmelsens *stk. 1* fastslås det, at en person med handicap har fuld ret til at nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre, og at denne inatsisartutlov skal medvirke til at sikre dette. Bestemmelsen bygger på formålsbetragtningen i artikel 1 i FN's handicapkonventionen. Med inatsisartutloven ønskes en realisering af personer med handicaps menneskerettigheder inden for den sociale sektor, men også i andre sektorer gennem støtte efter denne inatsisartutlov.

Bestemmelsen har betydning både i et smalt perspektiv i forbindelse med afgørelse om og udførelse af støtte efter inatsisartutloven, og i et bredere perspektiv i forbindelse med myndighedernes øvrige virke på det sociale område. Støtte efter inatsisartutloven til personer med handicap kan have til formål at dække basale behov f.eks. at sikre personlig hygiejne, eller at en

person med handicap får mad. Det er i sådanne sammenhænge væsentligt, at kommunen, som træffer afgørelse om støtte til sådanne basale behov, og at personalet, som yder støtten, har fokus på personens menneskerettigheder. Det kan bl.a. komme til udtryk ved inddragelse af personen i hvilken støtte, der skal træffes afgørelse om, og hvordan støtten skal udføres. Derudover forpligter den foreslåede bestemmelse myndighederne til at sikre, at støtten ikke blot dækker personens basale behov, men at støtten også sikrer f.eks. personens ret til at deltage i samfundslivet og herunder i det politiske liv. For så vidt angår myndighedernes virke på socialområdet i et bredere perspektiv forpligter den foreslåede bestemmelse myndighederne til at sikre mennesker med handicaps rettigheder i alle aspekter. En kommune er således f.eks. forpligtet til at inddrage personer med handicap i forslag om ændringer på handicapområdet. Det kan f.eks. opfyldes ved inddragelse af beboerne i et bokollektiv, hvis kommunen påtænker at gennemføre ændringer. Forpligtelsen giver sig også udtryk bl.a. ved den foreslåede bestemmelse i § 75 om handicapråd og kommunernes forpligtelse til at inddrage handicaprådet i udviklingen af handicappolitikken.

Ved bestemmelsens henvisning til menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder sigtes primært til rettighederne beskyttet under handicapkonventionen. Her kan af særlig vigtighed nævnes:

- Ikke-diskrimination
- Lige muligheder
- Tilgængelighed
- Respekt for de udviklingsmuligheder, som børn med handicap har, samt respekt for deres ret til at bevare deres identitet
- Beskyttelse mod udnyttelse, vold og misbrug
- Ret til respekt for fysisk og psykisk integritet
- Ret til et selvstændigt liv og til at værre inkluderet i samfundet
- Personlig mobilitet
- Ret til ytrings- og meningsfrihed
- Respekt for privatlivet
- Respekt for hjem og familie
- Ret til at tage del i kulturlivet

Bestemmelsen er dog ikke begrænset til rettigheder beskyttet under handicapkonventionen, men rummer også menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder beskyttet efter andre konventioner, der er gældende i Grønland, herunder særligt, men ikke udelukkende, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), jf. anordning nr. 814 af 18. september 2001 om ikrafttræden for Grønland af lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I forlængelse af ovenstående skal støtte efter inatsisartutloven gives med respekt for personens menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Bestemmelsen har betydning

for myndighedernes afgørelse om støtte efter inatsisartutloven og for myndighedernes sagsbehandling frem til, at der træffes en afgørelse. Myndigheden skal således bl.a. sikre, at personen med handicap inddrages i beslutninger om eget liv, og at der er tale om reel inddragelse bl.a. ved at sikre personens reelle kommunikationsmuligheder. Dette giver sig bl.a. udtryk i de foreslåede bestemmelser i § 26 om samtale. Bestemmelsen har endvidere betydning for myndighedernes faktiske forvaltningsvirksomhed. Det gælder i udførelsen af rådgivning, vejledning, støtte efter inatsisartutloven. Myndigheden skal her have fokus på, hvordan støtten m.v. konkret kan gives med respekt for personens menneskerettigheder. Det kan bl.a. konkret give sig udtryk i inddragelse af borgeren i tilrettelæggelsen af støtten, og i at det søges undgået, at det bliver nødvendigt at anvende magt i forbindelse med støtten.

Til stk. 2

Det foreslås med bestemmelsens *stk. 2* endvidere, at støtte skal gives med respekt for og skal styrke den enkeltes naturlige værdighed, personlige autonomi, herunder frihed til at træffe egne valg, og uafhængighed af andre personer. Denne del af bestemmelsen skal ses i lyset af de øvrige foreslåede bestemmelser i § 2. Bestemmelsen har i lighed med de øvrige foreslåede bestemmelser i § 2 betydning både for myndighedernes afgørelsesvirksomhed, for den faktiske forvaltningsvirksomhed samt ved planlægning og andre opgaver af generel karakter.

Til § 3

Til stk. 1

Med bestemmelsens *stk. 1* fastslås det, at en person med handicap har ret til koordineret, sammenhængende og helhedsorienteret støtte, som tager hensyn til alle aspekter af personen og personens liv.

Bestemmelsen indebærer en forpligtelse for den myndighed, som efter inatsisartutloven er tilagt kompetence til at træffe afgørelse eller yde rådgivning og vejledning. Forpligtelsen betyder, at myndigheden er forpligtet til at gennemføre en helhedsvurdering af personens behov, ressourcer og problematikker. Helhedsvurderingen betyder, at myndigheden også skal forholde sig til aspekter, som ikke omhandler personens handicap i snæver forstand. Det kan f.eks. være sociale problemstillinger, hvilken uddannelse personen er i gang med eller ønsker at påbegynde, personens beskæftigelsesmæssige status samt perspektiver og sundhedsmæssige status. 1 eller flere samtaler med borgeren efter den foreslåede bestemmelse i § 23 skal fungere som et led heri. Myndigheden skal basere sig på helhedsvurderingen af personen, når myndigheden træffer afgørelse om hvilken støtte, der skal ydes, og hvordan støtten skal ydes. Formålet hermed er at sikre, at den ydede støtte, eventuelt i samspil med støtte efter anden lovgivning, imødekommer personens behov bedst muligt.

Forpligtelsen betyder bl.a., at myndigheden i sine overvejelser om, hvilken støtte der skal ydes efter denne inatsisartutlov, skal inddrage personens støttebehov, der kan dækkes efter anden lovgivning, og den øvrige støtte, der gives både efter denne og anden lovgivning. Formålet er at opnå en sammenhængende og koordineret indsats for den enkelte borger. Støtte efter

denne inatsisartutlov skal derfor i videst muligt omfang understøtte indsatser efter anden lovgivning. Myndigheden skal derfor i afgørelsen af, hvilken støtte der skal ydes, og hvordan støtten skal ydes, forholde sig til, hvordan støtten vil spille sammen med den støtte, personen modtager efter anden lovgivning. Der ligger heri et ansvar for myndigheden til at koordinere internt bl.a. mellem forskellige forvaltninger i en kommune og imellem myndigheder. Heri ligger også en forpligtelse til at rådgive og vejlede om mulighederne for støtte efter anden lovgivning, eller om hvilken myndighed der kan give borgeren rådgivning og vejledning om anden lovgivning.

Til stk. 2.

Med bestemmelsens *stk. 2* fastslås det, at myndigheden ved afgørelse om støtte, skal træffe afgørelsen ud fra en helhedsbetragtning af, hvad der er bedst for den enkelte borger med handicap. Formålet med bestemmelsen er at understrege, at myndigheden skal tage udgangspunkt i den konkrete persons støttebehov, ressourcer og problemstillinger, når der træffes afgørelse om støtte. Et redskab hertil er bl.a. samtaler med borgeren efter de foreslåede bestemmelser i § 23. Bestemmelsen skal endvidere ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i stk. 1, som forpligter myndigheden til at give helhedsorienteret støtte. Støtten skal dermed tage udgangspunkt i den enkelte borgers situation, og myndigheden skal ved afgørelse sikre, at der gives den støtte, som hjælper borgeren bedst muligt.

Myndigheden kan fortsat inddrage andre saglige hensyn i sin afgørelse. Det kan f.eks. være hensynet til, hvilke støttemuligheder der kan gives på borgerens hjemsted.

Til stk. 3.

Bestemmelsen har til formål at fremhæve, at der i forhold vedrørende personer med handicap skal tages udgangspunkt i personens egne synspunkter, men under hensyntagen til personens alder, modenhed og intellektuelle funktionsniveau.

Personen med handicap skal informeres om relevante oplysninger i sagen, når der træffes afgørelser om personens forhold. Det vil være frivilligt, om personen vil deltage og fremkomme med sine synspunkter.

Til § 4

Til stk. 1

Det foreslås med *stk. 1* i denne bestemmelse en videreførelse af princippet i § 1, stk. 3, i landstingsforordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap. Det foreslås således, at en person med handicap så vidt muligt har ret til støtte, så personen kan forblive i eget hjem, når personen og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere udtrykker ønske herom. Det er dog en forudsætning, at personens egen eller andres velfærd ikke bliver udsat for fare ved at forblive i eget hjem.

Retten til frit valg af bolig på lige fod med andre er en grundlæggende menneskerettighed for personer med handicap. Det vægtes derfor højt at yde støtte, således at en person med handicap kan blive boende i eget hjem i sit lokalsamfund, når personen ønsker dette. Dette gælder også i tilfælde, hvor personen vil kunne modtage bedre kvalificeret hjælp ved at flytte til f.eks. et døgntilbud. Det er i en sådan situation vigtigt, at personen forbliver i eget hjem med støtte, fordi personen på et kvalificeret og oplyst grundlag og i samarbejde med sin sagsbehandler vælger at forblive i sit eget hjem. Det understreges, at det er en forudsætning, at hverken personens egen velfærd eller andres bliver udsat for fare ved, at personen forbliver i eget hjem. Med andres velfærd menes både pårørendes, de personer som yder støtte til personen, og øvrige som færdes i personens omgivelser, herunder naboer m.v. Det er myndigheden, som vurderer, hvorvidt der foreligger en fare for personens egen velfærd eller andres velfærd, hvis personen forbliver i eget hjem med støtte efter denne inatsisartutlov.

Til stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* er ny og komplementerer den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*. Med *stk. 2* fastslås det, at såfremt det ikke er muligt at yde tilstrækkelig støtte efter *stk. 1* har personen ret til specialiseret støtte i et botilbud. Med begrebet botilbud henvises til bo-kollektiver, beskyttede boenheder og døgntilbud, jf. §§ 47, 48, 49, 50 og 51 i kapitel 9 i inatsisartutloven. Botilbuddet skal imødekomme personen med handicaps specifikke behov under hensyntagen til formålene med støtte efter inatsisartutloven. Det kan derfor være nødvendigt, at personen med handicap får ophold i et botilbud uden for kommunen. Bestemmelsen medfører endvidere, at der så vidt muligt skal tilbydes en person med handicap ophold på et botilbud, hvis målgruppe er personer med handicap, og ikke på f.eks. plejehjem.

Til § 5

Bestemmelsen er en fortsættelse af § 1, *stk. 2* i den gældende landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Det betyder, at alle offentlige bygninger så vidt muligt skal gøres handicapvenlige, herunder også boligbyggerier.

Vedrørende nybygninger betyder forslaget, at bygningsregler m.v. skal tilpasses således, at der forinden tilladelse til opførelse af nye offentlige bygninger tages stilling til, om bygningen kan indrettes på en sådan måde, at personer med handicap kan benytte disse.

Det samme er tilfældet for offentlige transportmidler.

Til § 6

Til *stk. 1*

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* indeholder en beskrivelse af målgruppen for modtagelse af rådgivning, vejledning, støtte m.v. efter inatsisartutloven. Målgruppen for hjælp efter inatsisartutloven foreslås udvidet i forhold til landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap, således at der ikke er fastsat en aldersgrænse. Personer med handicap

over aldersgrænsen for at modtage alderspension efter inatsisartutlov om alderspension vil herefter også som udgangspunkt være berettiget til at modtage hjælp efter denne inatsisartutlov.

Til stk. 2

Inatsisartutlovens målgruppe er personer med handicap. Der forstås herved personer, der har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre personen i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Afgrænsningen af målgruppen er identisk med artikel 1 i FN's handicapkonvention. Bestemmelsen skal endvidere ses i lyset af definitionen af "handicap" i FN's standardregler om lige muligheder for personer med handicap (standardreglerne). Det fremgår af regel nr. 18 i standardreglerne at "[b]etegnelsen "handicap" betyder tab eller begrænsning af mulighederne for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Den beskriver relationen mellem et menneske med funktionsnedsættelse og dets omgivelser." Bestemmelsen indebærer derved, at en persons handicap opstår i mødet med forhindringer i omgivelserne. Det betyder samtidigt, at handicapbegrebet er dynamisk og vil forandre sig i takt med samfundsudviklingen.

Ved afgrænsningen af inatsisartutlovens målgruppe skal der således være fokus på, hvorvidt personen har en nedsat funktion - en funktionsnedsættelse - i forhold til andre, når der ses på personens mulighed for at fungere i det daglige liv, herunder i samfundslivet. For at tale om at en person har et handicap, skal der kunne konstateres en fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som afføder et kompensationsbehov for, at personen kan fungere på lige fod med andre borgere i en tilsvarende situation.

Et handicap kan være begrundet i enten en fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse. En person med handicap kan have en nedsat funktionsevne begrundet i en kombination af fysisk, psykisk, intellektuel eller sensoriske funktionsnedsættelser. Eksempler på fysisk handicap er bl.a. kørestolsbrugere, personer med gangbesvær og personer, der mangler en eller flere lemmer. En psykisk funktionsnedsættelse kan f.eks. være begrundet i varig og tilbagevendende depression, en angstlidelse eller skizofreni. Eksempler på intellektuelle funktionsnedsættelser er personer med udviklingshæmning, herunder Downs syndrom. Som eksempler på sensoriske funktionsnedsættelser kan peges på blindhed, nedsat syn, nedsat hørelse, døvhed, døvblindhed og problemer med følesansen f.eks. på grund af en hjerneskade.

I forhold til den gældende afgrænsning af målgruppen for at modtage støtte efter landstingsforordning om hjælp til personer med handicap vil den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 2, medføre en udvidelse. Med den foreslåede afgrænsning vil personer med handicap, der i dag ikke anses for vidtgående efter den gældende forordning, blive omfattet af målgruppen for at modtage støtte. Dette er ikke ensbetydende med, at denne gruppe som helhed vil opnå ret til støtte efter inatsisartutloven, da støtte skal gives på baggrund af en konkret og individuel vur-

dering af personens støttebehov, og hvorvidt personen har funktionsnedsættelse, som kan afhjælpes med støtte efter inatsisartutloven. Med hensyn til rådgivning og vejledning foreslås det, at alle personer med handicap har ret til at modtage dette. Med den foreslåede udvidelse af målgruppen bringes retstilstanden i overensstemmelse med FN's handicapkonvention.

Til stk. 3

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 3*, som er ny, at bestemmelserne i inatsisartutlovens §§ 23, 37, 38, 44, 55 og 56 endvidere finder anvendelse for pårørende til personer med handicap. Det foreslås hermed, at pårørende til en person med handicap har ret til:

- Samtale efter § 23
- Rådgivning efter § 37,
- Støtte efter § 38,
- flyttehjælp efter § 44, samt
- besøgsrejser som nærmere bestemt ved §§ 55 og 56.

Afgrænsningen af hvem der kan anses som pårørende til en person med handicap, beror på en individuel vurdering i den konkrete sag. I vurderingen skal lægges vægt på de faktiske relationer til personen med handicap. Der bør endvidere lægges vægt på hvilken omsorgsrolle og funktion, som den pågældende har i relationen til personen med handicap. Der skal således som udgangspunkt eksistere en reel relation mellem den pågældende og personen med handicap, hvor der er regelmæssig kontakt. Der bør dog ikke anlægges en snæver fortolkning af begrebet pårørende.

Til stk. 4

Der foreslås med bestemmelsens *stk. 4* en fravigelse af kravet i stk. 1 om bopæl i Grønland. For at kravet om bopælspligt i Grønland efter stk. 1 kan fraviges, skal følgende krav være opfyldt:

- 1) Der skal være tale om en person med handicap.
- 2) Personen er anbragt uden for Grønland.
- 3) Anbringelsen uden for Grønland er sket ved afgørelse af en grønlandsk kommunalbestyrelse.

Med bestemmelsen sikres det, at bestemmelserne om ophold i døgntilbud uden for Grønland i §§ 50-51 også finder anvendelse for denne gruppe, som er tilbudt ophold uden for Grønland på grund af deres handicap og støttebehov som følge heraf. Endvidere sikres det med bestemmelsen, at forskrifter udstedt i medfør af § 55, stk. 8, og § 56, stk. 4, vedrørende besøgsrejser også finder anvendelse for denne gruppe. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret,

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen, der er ny, har til formål at sikre en helhedsorienteret, koordineret og tilstrækkelig støtte til børn, som både har behov for støtte efter denne inatsisartutlov på grund af et

handicap og for støtte efter inatsisartutlov om støtte til børn. Bestemmelsen har således primært betydning for børn med handicap, der samtidigt oplever sociale problemer.

Med *stk. 1* fastslås det, at børn der er i målgruppen for at modtage støtte efter denne inatsisartutlov og inatsisartutlov om støtte til børn, skal modtage den nødvendige støtte efter begge inatsisartutlove. Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at dette sker. Det er endvidere kommunalbestyrelsens ansvar, at støtten er koordineret. Kommunalbestyrelsen kan således ikke afvise at yde støtte efter denne inatsisartutlov med henvisning til, at barnets behov skal dækkes efter inatsisartutlov om støtte til børn, medmindre kommunalbestyrelsen sikrer, at barnet modtager tilstrækkelig støtte efter inatsisartutlov om støtte til børn til at imødekomme barnets behov. Med hensyn til sidstnævnte er det væsentligt, at kommunalbestyrelsen er opmærksom på, at barnets behov for støtte efter inatsisartutlov om støtte til børn kan være forøget på grund af barnets handicap.

For den gruppe af børn, som har behov for støtte efter både denne inatsisartutlov og inatsisartutlov om støtte til børn, vil det i en del tilfælde ikke være muligt klart at adskille hvilket støttebehov, som henhører under hvilken lovgivning. Kommunalbestyrelsen må i disse tilfælde aldrig afvise at yde støtte med henvisning til, at støttebehovet skal ydes efter den anden inatsisartutlov. Det styrende skal derimod være, hvad der bedst for barnet, og hvordan der kan ydes støtte, som imødekommer barnets behov og hjælper barnet bedst muligt.

Til *stk. 2*

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* er kommunalbestyrelsen forpligtet til at koordinere og sikre sammenhængen mellem støtte efter denne inatsisartutlov og den indsats, der iværksættes eller er iværksat for et barn og dets familie eller andre omsorgsgivere efter inatsisartutlov om støtte til børn eller efter anden lovgivning. Bestemmelsen stiller krav til den interne koordination og samarbejde mellem en kommunes forskellige forvaltningsgrene. Bestemmelsen foreskriver ikke, hvordan kommunalbestyrelsen konkret skal sikre den sammenhængende indsats. Det kan f.eks. ske ved, at kommunalbestyrelsen samler sagsbehandlingen af sager om støtte til børn efter begge inatsisartutlove hos den samme gruppe af sagsbehandlere eller ved etablering af faste samarbejds- og koordinationsfora mellem sagsbehandlere i forskellige forvaltningen. Det opfordres til, at kommunalbestyrelserne koordinerer deres støttemuligheder og udviklingen heraf i relevant omfang.

Til § 8

Til *stk. 1*

Det foreslås med *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der eksisterer de nødvendige støttemuligheder for personer med handicap efter inatsisartutloven, jf. dog § 9 om døgn-tilbud, og at personer med handicap modtager den nødvendige støtte. Med bestemmelsen fastslås, at det som udgangspunkt er kommunalbestyrelsen, som har forsyningsansvaret for støttemuligheder efter inatsisartutloven.

Kommunalbestyrelsen kan opfylde sin forsyningsforpligtelse f.eks. med hensyn til botilbud ved brug af støttemuligheder, der er oprettet og drevet af andre kommuner. Det vil være særligt hensigtsmæssigt med hensyn til bokollektiver og beskyttede boenheder, hvor der dermed kan sikres en højere specialisering og mere kvalificeret støtte til særligt borgere i de smallere målgrupper.

Bestemmelsen indebærer et ansvar for den anbringende kommunalbestyrelse til at sikre, at personen modtager støtte efter denne inatsisartutlov, såfremt de har behov for det. Kommunalbestyrelsen kan bl.a. opfylde denne forpligtelse ved:

- 1) generel oplysning af borgere i inatsisartutlovens målgruppe om støttemuligheder i kommunen,
- 2) at oplyse om yderligere støttemuligheder i forbindelse med rådgivning og vejledning efter inatsisartutlovens kapitel 6, hvis det findes relevant, og
- 3) at inddrage støttemuligheder efter inatsisartutloven, når kommunalbestyrelsen giver rådgivning og vejledning eller støtte efter anden lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse er i det hele en videreførelse af gældende ret.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* er en videreførelse af § 40, stk. 1, i bekendtgørelse om hjælp til personer med handicap, der forpligter kommunalbestyrelserne til at sikre, at der er det nødvendige antal bokollektiver og beskyttede boenheder i den enkelte kommune. Der er ikke tilsigtet en ændring i retstilstanden med bestemmelsen.

Til § 9

Til stk. 1

Med bestemmelsen foreslås, at Naalakkersuisut pålægges ansvaret for at sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgntilbud for personer med handicap.

Til stk. 2

Det foreslås med *stk. 2*, at Naalakkersuisut er forpligtet til at tilbyde beskyttede værksteder, beskyttede arbejdspladser og aktivitets- og samværstilbud til en person med handicap, som har ophold på et døgntilbud efter § 49. Det er under hensyn til, at det er Naalakkersuisut, som har ansvaret for døgntilbud fundet hensigtsmæssigt, at det også er Naalakkersuisut, som er forpligtet til at tilbyde beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud.

Til stk.3

Bestemmelsen pålægger Naalakkersuisut at fastsætte regler om beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud i bekendtgørelsesform.

Til § 10

Til stk. 1

Det foreslås med bestemmelsens *stk. 1*, at Naalakkersuisut pålægges at drive et centralt visitationssystem (Det centrale visitationssystem). Tanken med det centrale visitationssystem er, at alle placeringer på de af Naalakkersuisut oprettede døgntilbud, jf. § 18, sker fra centralt hold for at sikre en optimal udnyttelse af ressourcerne på døgntilbudsområdet samt at sikre det rigtige match mellem borger og døgntilbud.

Til stk. 2

Bestemmelsen pålægger Naalakkersuisut at fastsætte regler for det centrale visitationssystem herunder om visitation til døgntilbud.

Til § 11

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at Naalakkersuisut skal drive et landsdækkende handicapcenter, der har til opgave at betjene kommunalbestyrelser samt personer med handicap og deres pårørende, på en række nærmere fastsatte områder inden for bl.a. rådgivning, vejledning og vedligeholdelsestræning af personer med handicap.

I stk. 1 opregnes en række funktioner, som det påhviler Det Landsdækkende Handicapcenter at varetage.

Til nr. 1

Det følger af stk. 1, nr. 1, at personer med handicap og deres pårørende kan søge Det Landsdækkende Handicapcenter om råd og vejledning. Rådgivning og vejledning efter denne bestemmelse kan blandt andet omfatte henvendelser om forståelsen eller anvendelsen af denne lovgivning.

Til nr. 2

Råd og vejledning, som Det Landsdækkende Handicapcenter kan yde en kommunalbestyrelse i medfør stk. 1, nr. 2, kan f.eks. vedrøre fortolkning eller anvendelse af denne inatsisartutlovs bestemmelser.

Til nr. 3

Det Landsdækkende Handicapcenter skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder hos personer med handicap. Tilbuddene gives efter en konkret individuel vurdering og skal bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Tilbud om vedligeholdelsestræning gives til personer, som har brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder og opnå så god funktion i sin hverdag som muligt.

Til nr. 4

Det Landsdækkende Handicapcenter skal fungere som center for viden om handicap og støtte til personer med handicap, samt for generel viden om personers forhold, blandt andet med henblik på at understøtte centrets rådgivende og undervisende funktion jf. nr. 1-2 og nr. 5.

Til nr. 5

Det Landsdækkende Handicapcenter skal tilbyde kurser med henblik på at hjælpe personer med handicap og deres pårørende til at overkomme barrierer som følge af personens handicap, og sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet. Kurserne kan blandt andet omhandle brugen af støtteforanstaltninger, eller den generelle forståelse vedrørende handicap. Det Landsdækkende Handicapcenter kan desuden afholde kurser til uddannelse af ansatte i kommunerne.

Til nr. 6

Det Landsdækkende Handicapcenter kan hjælpe en kommune med at gennemføre udredning, i særlige tilfælde, hvor kommunerne ikke er i besiddelse af den viden eller de faglige ressourcer, der kræves for at gennemføre udredningen. Det bemærkes, at hvad der anses som særligt komplicerede sager, skal vurderes ud fra den pågældende kommunes ressourcer.

Til nr. 7

Såfremt et døgntilbud udtaler sig imod en kommunalbestyrelses afgørelse om at bringe en person med handicaps ophold på et døgntilbud til ophør, skal Det Landsdækkende Handicapcenter afgive en udtalelse med vurdering af forholdet jf. § 59 stk. 2.

Udtalelsen fra Det Landsdækkende Handicapcenter er ikke bindende for kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen er alene forpligtet til at indhente en udtalelse fra centeret, hvis døgntilbuddet ikke mener, at opholdet på døgntilbuddet bør bringes til ophør. Kommunalbestyrelsen kan således træffe afgørelse om hjemtagelse uanset centerets udtalelse. Såfremt kommunalbestyrelsens afgørelse påklages, bør centerets udtalelse indgå som et væsentligt moment.

Til stk. 2

Stk. 2 indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for betaling for kommunalbestyrelsens anvendelse af Det Landsdækkende Handicapcenter.

Udgangspunktet er dog, at benyttelse af centret vil være uden brugerbetaling ved inatsisartutlovens ikrafttræden.

Til § 12

Til stk. 1

Det fastsættes i *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen som led i Det Landsdækkende Handicapcenters rådgivning af kommunalbestyrelsen i en konkret sag kan videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, til Det Landsdækkende Handicapcenter, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling. Dette kan være relevant i såvel sager om rådgivning som sager om vedligeholdelsestræning. Der kan kun videregives oplysninger, som har betydning for sagens behandling.

Til *stk. 2*

Det præciseres i *stk. 2*, at videregivelse af personoplysninger, herunder navnlig personfølsomme oplysninger, som udgangspunkt kræver samtykke fra personen med handicap, dennes værge eller forældremyndighedsindehavere. Bestemmelsen er en præcisering af, at nærværende inatsisartutlov er omfattet af reglerne om behandling af personoplysninger i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger §§ 6 og 7.

Til *stk. 3*

I *stk. 3* fastsættes en undtagelse til kravet om samtykke efter *stk. 2*.

Til § 13

Med § 13 foreslås bokollektiv som botilbudsform videreført. Bokollektivet skal være et tilbud om egen bolig i en tryk ramme, hvor personer, som har et støttebehov, der er for stort til, at de kan bo i egen bolig, kan modtage støtte.

Til *stk. 1*

Der foreslås med *stk. 1* en videreførelse af kommunalbestyrelsens kompetence til at oprette bokollektiver. Bestemmelsen præciserer, at kommunalbestyrelsen driver bokollektiver og kan træffe beslutning om at nedlægge et bokollektiv.

Bestemmelsen præciserer endvidere, at et bokollektiv skal tilbyde støtte til beboerne i dagtimerne. Støtten kan f.eks. ske i form af:

- 1) praktisk fysisk hjælp, herunder rengøring, tøjvask, madlavning og badning,
- 2) vejledning, herunder at vejlede om planlægningen af hverdagen, f.eks. indkøb til madlavning, bestilling af lægetider, mv. og
- 3) hjælp til udvikling af færdigheder, der sætter personen i stand til at varetage opgaver i hverdagen.

Ovenstående oplistning er ikke udtømmende.

Formålet med støtten er at yde hjælp til selvhjælp for personen med handicap, sådan at personen kan leve et liv på egne betingelser. Målet er at personen kan bevare eller forbedre sine

psykiske, fysiske og sociale funktioner. I nogle tilfælde vil der være fokus på at udvikle personlige færdigheder og i andre tilfælde vil der være fokus på at yde en sådan hjælp, at personen kan opnå og fastholde en egen identitet samt opnå en mere aktiv livsudfoldelse. Formålet med hjælpen vil altid være afhængig af personens konkrete livssituation.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* er en videreførelse af § 40, stk. 2, i bekendtgørelse om hjælp til personer med vidtgående handicap. Der er ikke med bestemmelsen tilsigtet en ændring af retstilstanden.

Bestemmelsen kan anvendes i de situationer hvor en kommunalbestyrelse ikke har oprettet de nødvendige antal pladser i bokollektiver. Det forudsættes, at der forinden Naalakkersuisut pålægger en kommunalbestyrelse at oprette yderligere bokollektiver har været en dialog mellem den pågældende kommunalbestyrelse og Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Der foreslås med *stk. 3*, at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler for bokollektiver, herunder for indretning, ledelse samt for indhentning af straffeattest og børneattest for personale og ledelse i bokollektivet.

Til § 14

Med § 14 foreslås beskyttede boenheder som tilbudsform videreført. Beskyttede boenheder skal være et tilbud om egen bolig i tryk ramme, hvor personer, der vurderes at have behov for støtte hele døgnet, kan modtage støtte.

Til stk. 1

Med *stk. 1* foreslås en videreførelse af kommunalbestyrelsens kompetence til at oprette beskyttede boenheder. Det foreslås i bestemmelsen præciseret, at kommunalbestyrelsen ligeledes driver de beskyttede boenheder, og kan træffe beslutning om at nedlægge en beskyttet boenhed.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* er en videreførelse af § 43, stk. 2, i bekendtgørelse om hjælp til personer med vidtgående handicap. Der er ikke med bestemmelsen tilsigtet en ændring af retstilstanden.

Bestemmelsen kan anvendes i de situationer, hvor en kommunalbestyrelse ikke har oprettet de nødvendige antal pladser i beskyttede boenheder. Det forudsættes, at der forinden Naalakkersuisut pålægger en kommunalbestyrelse at oprette yderligere beskyttede boenheder, har været en dialog mellem den pågældende kommunalbestyrelse og Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Der foreslås med *stk. 3*, at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler for beskyttede boenheder, herunder for indretning, ledelse og dennes uddannelse, personalesammensætning, samt for indhentelse af straffeattest og børneattest for personale og ledelse i beskyttede boenheder.

Til § 15

Bestemmelsen indeholder hjemmel til, at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler for, hvilke kvalitetsstandarder som bokollektiver, jf. § 13, og beskyttede boenheder, jf. § 14, oprettet og drevet af kommunalbestyrelserne skal leve op til.

Formålet med kvalitetsstandarderne er, at fastsætte tydelige regler for hvilke krav og standarder som kommunalbestyrelserne skal leve op til, når de opretter og driver bokollektiver og beskyttede boenheder. Herudover skal kvalitetsstandarderne gøre det synligt og gennemskueligt for borgerene, hvilken serviceniveau de kan forvente.

Bestemmelsen forventes bl.a. anvendt til at fastsætte kvalitetsstandarder for:

- 1) Botilbuddenes fysiske rammer
- 2) Botilbuddets personalemæssige kompetencer
- 3) Botilbuddets fastsættelse af metoder for de pågældende målgrupper, herunder:
 - a) beboernes mulighed for uddannelse, beskæftigelse, og aktivitet, samt
 - b) beboernes muligheder for at blive så selvhjulpne og selvstændige som muligt samt opbygge relationer.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse præciserer princippet om, at det er hjemkommunen til borgeren med handicap, der har betalingsforpligtelsen for borgerens ophold i et bokollektiv eller en beskyttet boenhed, når det har været nødvendigt at tilbyde borgeren opholdet i en anden kommune.

Muligheden for at tilbyde en borger med handicap ophold i et bokollektiv eller en beskyttet boenhed i en anden kommune skal ses i lyset af nærhedsprincippet. Det forudsættes, at personer med handicap, der ikke kan klare sig i eget hjem, skal tilbydes ophold i bokollektiv eller beskyttet boenhed tættest muligt ved borgerens eget hjemsted.

Bestemmelsen fritager ikke kommunerne fra deres forsyningspligt til at oprette det nødvendige antal pladser i bokollektiver og beskyttede boliger, jf. forslagets §13, stk. 2 og § 14, stk. 2, men har alene til formål at præcisere, at hjemkommunerne har betalingsforpligtelsen. Her tænkes specielt på de tilfælde, hvor det *undtagelsesvist* har været nødvendigt at tilbyde borgeren ophold i en anden kommune, eksempelvis hvor det ellers ikke har været muligt at tilbyde

borgeren ophold i rimelig tid, eller hvor man konkret ikke har mulighed for at tilbyde de nødvendige faciliteter eller specialviden.

Til stk. 2

Med bestemmelsen foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde økonomisk støtte til dækning af omkostningerne ved flytning af bopæl, når en person, der tilbydes ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed uden for kommunen flytter hertil. Formålet med bestemmelsen er at sikre en reel mulighed for, at en person med handicap kan flytte til et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed i en anden kommune, der kan tilbyde de nødvendige faciliteter eller specialviden.

Til § 17

Bestemmelsen, der er ny, har til formål, at der i de enkelte kommuner kan oprettes et kommunalt samarbejdsudvalg med henblik på at sikre øget professionalisering og specialisering i kommunens botilbud.

Til stk. 1

Med *stk. 1*, gives der hjemmel til, at kommunalbestyrelserne kan etablere et samarbejdsudvalg, med repræsentanter fra alle eller visse af kommunens bokollektiver og beskyttede boenheder. Endvidere kan inddrages repræsentanter fra øvrige sektorer, der findes relevante at inddrage i koordineringen af den helhedsorienterede indsats vedrørende beboere i bokollektiver og beskyttede boenheder.

Det er et væsentligt formål med bestemmelsen at fremme samarbejdet botilbuddene imellem, hvorfor der i *stk. 1* lægges op til, at alle bokollektiver og beskyttede boenheder i kommunen så vidt muligt er repræsenteret i samarbejdsudvalget.

I samarbejdsudvalget kan endvidere være repræsentanter fra handicapforvaltningen, børne- og ungeforvaltningen, uddannelsesinstitutioner og sundhedssektoren. Listen er ikke udtømmende, ligesom der ikke er krav om, at de pågældende samarbejdspartnere er repræsenteret. Det afgørende er, at samarbejdsudvalget består af relevante fagpersoner og personer, der indgår i den helhedsorienterede indsats vedrørende personer med handicap, således der faciliteres et forum, hvori der kan udveksles erfaringer og viden.

Formålet med samarbejdsudvalget er at fremme samarbejde og koordination på tværs af sektorer samt at sikre en mere helhedsorienteret indsats for den enkelte person med handicap. Samarbejdsudvalget har således til formål at medvirke til, at personer med handicap oplever et mere dynamisk møde med det samlede system.

Samarbejdsudvalget kan bl.a. drøfte det generelle samarbejde mellem de deltagende institutioner samt koordinationen i konkrete sager.

Der lægges blandt andet op til, at de implicerede institutioner og fagpersoner løbende søger at optimere den tværfaglige proces samt formidlingen af viden og erfaringer.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2*, er en gengivelse af reglerne vedrørende udveksling af oplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, som fastsat ved §§ 6 og 7 i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at såfremt samtykke, jf. *stk. 2*, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det.

Stk. 3 er undtagelsen til *stk. 2* og er ligeledes en videreførelse af principperne i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger.

Til § 18

Med bestemmelsen foreslås en videreførelse af gældende ret, hvor man dog med forslaget har valgt at forlade institutionsbegrebet fra Landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap, til fordel for betegnelsen døgntilbud.

Døgntilbud er en boform, der er egnet til længerevarende ophold til personer, der på grund af betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har behov for omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at oprette, drive og nedlægge døgntilbud for personer med handicap, herunder også sikrede døgntilbud, se hertil *stk. 2*.

Til stk. 2

Med bestemmelsens *stk. 2* er indskrevet hjemmel til at oprette og drive sikrede døgntilbud, som er døgntilbud, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer aflåst. Målgruppen for sikrede døgntilbud, er personer med handicap, der er mistænkt eller dømt for overtrædelse af kriminalloven og hvor retten har truffet beslutning om, at personen med handicap skal anbringes på sikret døgntilbud jf. §§ 52 og 53.

Til stk. 3

Med bestemmelsens *stk. 3* foreslås, at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte de nærmere regler for døgntilbud. Reglerne har til formål at sætte rammerne for døgntilbuddenes oprettelse, indretning, ledelse. Konkret kan der bl.a. være tale om husregler, beskrivelse af formål og

målgruppe, visitation, personalesammensætning, ledelses- og ansvarsforhold og indretning. Opregningen er ikke udtømmende.

Til § 19

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1*, fastslår, at den anbringende kommunalbestyrelse har betalingsforpligtelsen for personer med handicaps ophold på døgntilbud, og at taksten opgøres med et beløb pr. anbringelsesdøgn. *Stk. 1*, er en videreførelse af § 16 a i Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994, om hjælp til personer med vidtgående handicap, med efterfølgende ændringer.

Til stk. 2

Det følger af *stk. 2*, at Naalakkersuisut årligt fastsætter taksten for kommunalbestyrelsens betaling for personer med handicaps ophold på døgntilbud. Taksten fastsættes efter forhandling mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne eller en repræsentant for kommunerne i forening ud fra de udgifter, det rent faktisk medfører at drive døgntilbud.

Der fastsættes en individuel takst for hvert døgntilbud henholdsvis hver satellit for personer med handicap.

Den aktuelle takst fremgår af cirkulære om gældende sociale kontantydelse, som offentliggøres på Selvstyrets hjemmeside.

Til § 20

Til stk. 1

Med forslaget *stk. 1* er foreslået en videreførelse af Landstingsforordningens § 17 a, stk. 1. Formålet med årsberetningen er først og fremmest at udarbejde en redegørelse for de betydningsfulde aktiviteter, der har fundet sted i det forgangne år. Årsberetningen har også til formål at give politikere og andre interesserede et indblik i, hvilke konkrete initiativer den politiske myndighed og døgntilbuddene har iværksat og gennemført, samt en kortfattet oversigt over den enkelte institution. Der er med forslaget ikke tilsigtet ændringer.

Til stk. 2

Med *stk. 2* videreføres Naalakkersuisuts kompetence til at fastsætte regler for årsberetningerne, herunder vedrørende aflevering, form og indhold.

Til § 21

Bestemmelsen, der er ny, pålægger Naalakkersuisut at udarbejdes en strategi for døgntilbudsområdet. Formålet er at sikre, at der løbende foregår en udvikling af døgntilbuddene, der følger udviklingen af de faktiske forhold på området for personer med vidtgående handicap, og bidrager til en øget specialisering.

Til stk. 1

Der lægges med forslaget *stk. 1* op til, at Naalakkersuisut forpligtes til at udarbejde en ny strategi for døgntilbudsområdet hvert 4 år, samt at strategien skal omfatte døgntilbud for hele landet. Hensigten med den løbende udarbejdelse af strategier for døgntilbud er at bidrage til en bedre planlægning og tilrettelæggelse af døgntilbuddenes virksomhed samt at sikre en øget bevidsthed og større specialisering i relation til de aktuelle problemstillinger og behov på området.

Til stk. 2

I bestemmelsens *stk. 2* angives de områder, som strategien for døgntilbud skal inddrage.

Strategien bør herudover indeholde stillingtagen til, de konkrete bestående udfordringer, samt hvilke udfordringer, der kan forventes at opstå på området for handicap inden for den pågældende periode. Det afgørende er, at Naalakkersuisut bedst muligt kan planlægge og optimere døgntilbuddenes virksomhed, eksempelvis ved at oprette døgntilbud for bestemte målgrupper, i de områder, hvor behovet er størst.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* pålægger Naalakkersuisut at inddrage kommunalbestyrelserne og døgntilbudsforstanderne i udarbejdelsen af strategien. Formålet er blandt andet at blive opmærksom på konkrete problemstillinger samt at inddrage kommunernes og døgntilbuddenes erfaringer og forslag til forbedringer for den kommende periode.

Til § 22

Til stk. 1

Det fastsættes i *stk. 1*, at det er kommunalbestyrelsens pligt at arbejde effektivt i behandlingen af sager vedrørende afgørelser om støtte, så sager ikke trækkes unødigt ud.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at hver enkelt kommunalbestyrelse skal beslutte, hvordan kommunens service skal være i sagsbehandlingen af området. Personen med handicap får via fristerne at vide, hvilket serviceniveau de kan forvente med hensyn til sagsbehandlingstid. Bestemmelsen medfører ikke, at kommunalbestyrelserne frit kan fastsætte vilkårlige tidsfrister, da det følger af god forvaltningsskik, at afgørelser skal være truffet inden for rimelig tid, og da der er krav om hurtigst mulig sagsbehandling, jf. *stk. 1*.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at hvis det i en konkret sag ikke er muligt at behandle sagen inden for den fastsatte tidsfrist, skal kommunalbestyrelsen give ansøgeren skriftlig meddelelse herom, samt oplyse ansøgeren om, hvornår afgørelse kan forventes færdigbehandlet.

Til § 23

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* er en implementering af Handicapkonventionens princip om, at personer med handicap bør have mulighed for aktivt at blive inddraget i beslutningsprocesser, der vedrører dem direkte.

Personen med handicap har efter bestemmelsens indhold mulighed for at udtale sig i alle egne sager og på ethvert tidspunkt under sagens behandling. Personen pålægges dog ikke en pligt til at udtale sig, ligesom bestemmelsen ikke hindrer, at personen lader sig repræsentere eller bistå af andre.

Der er ikke krav om, at kommunalbestyrelsen skal følge personen med handicaps ønsker eller holdninger, men de skal tillægges vægt alt efter personens funktionsevne og modenhed.

Samtalen skal klarlægge personen med handicaps egen holdning til den påtænkte afgørelse. Selvom der eventuelt er afholdt en samtale med personen i forbindelse med udarbejdelse af en undersøgelse, skal der også afholdes en samtale, inden der træffes afgørelse om støtteforanstaltninger. Begrundelsen for dette er, at det er vigtigt, at personen har mulighed for at kunne give sin mening til kende om det konkrete indhold af den påtænkte afgørelse.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at samtalen skal ske på en kvalificeret og respektfuld måde, og munde ud i, at personens egen mening i sagen kommer frem. Der er ingen formkrav for samtalen. Den kan afholdes ved en personlig samtale, via telefon, via videolink eller på anden vis. Personen med handicaps synspunkter skal afdækkes, og synspunkterne skal inddrages med passende vægt i overensstemmelse med personens funktionsevne og modenhed i det fortsatte socialfaglige arbejde.

For personer med fysiske eller psykiske funktionsned sættelser kan det være nødvendigt at tage særlige hensyn eller anvende særlige fremgangsmåder for at sikre inddragelsen af disse personers holdninger i afgørelsen. Ud fra funktionsevne- og modenhedsparametrene kan kommunalbestyrelsen vurdere, om personen har forståelse for sin egen situation og forstår konsekvensen af de holdninger og synspunkter, som personen fremfører under samtalen.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* fastslår, at såfremt en person med handicap er under værgemål eller mindreårig, skal værgeren henholdsvis forældremyndighedsindehaverne deltage i samtalen sammen med personen med handicap eller give samtykke til at samtalen gennemføres uden dennes tilstedeværelse.

Formålet hermed er at sikre, at personens synspunkter bliver fremført og personens interesser sikres varetaget.

Bestemmelsens giver dog kommunalbestyrelsen en mulighed for, at samtalen med personen med handicap kan ske uden værgens eller forældremyndighedsindehavernes tilstedeværelse eller samtykke, såfremt det vurderes at være til personens bedste, og hvis det ikke i øvrigt findes betænkeligt.

Til *stk. 4*

I bestemmelsens *stk. 4* er der tale om en undtagelse til hovedreglen i *stk. 1*. I tvivlstilfælde, hvor kommunalbestyrelsen er usikker på, hvorvidt personen med handicap vil kunne fremkomme med sin holdning, skal kommunalbestyrelsen forsøge at afholde en samtale med vedkommende. Viser det sig under samtalen, at personen ikke er i stand til at udtrykke egne synspunkter, kan samtalen stoppes.

Der kan forekomme situationer, hvor en samtale vil stille personen i en urimelig situation. I disse situationer skal der foretages en konkret vurdering af, om hensynet til personen i afgørende grad taler imod, at vedkommende høres eller inddrages. I vurderingen skal indgå, om en gennemførelse af samtalen vil være mere til skade end gavn for personen. Det vil eksempelvis være i den situation, hvor personen med handicap klart udtrykker et ønske om ikke at udtale sig.

I visse tilfælde vil personen med handicap ikke drage nytte af, at samtalen afholdes. Det kan skyldes personens manglende udvikling eller funktionsevne, hvor vedkommende ikke forstår sin egen situation, og ikke vil være i stand til at fremkomme med sin egen holdning eller synspunkter. Er der mulighed for, at personen eksempelvis ved hjælp af en bisidder vil være i stand til at fremkomme med sin holdning i en samtale, bør en samtale afholdes.

Såfremt der ikke gennemføres en samtale med personen med handicap, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at forsøge at tilvejebringe personens holdning til afgørelsen på anden vis. Det skal fremgå af sagen med en begrundelse for, hvorfor samtalen ikke har fundet sted. Det bør heri indføres, hvordan personens perspektiv er afdækket, når der ikke er blevet afholdt samtale med personen.

Til § 24

Med bestemmelsen foreslås en pligt for kommunalbestyrelsen til at tilbyde en bisidder til en person med handicap, i forbindelse med afgørelse om støtte til personen.

En person med faglige forudsætninger for at blive bisidder, kan være en person, der i mange år har arbejdet inden for social- og handicapområdet, eksempelvis som sagsbehandler i forvaltningen, eller en person uddannet som jurist, socialrådgiver, pædagog eller lignende. Det væsentligste er, at personen, der skal fungere som bisidder, har fagligt og erfaringsmæssigt kendskab til personer med handicaps rettigheder og det sociale system.

Til nr. 1

Bestemmelsen sikrer, at personer med handicap får hjælp i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om støtte efter denne inatsisartutlov.

Bisidderen forventes at kunne vejlede personer med handicap om deres rettigheder under kommunalbestyrelsens behandling af en sag om støtte, samt at fortælle personen om hvordan det sociale system hænger sammen og hvordan personen navigerer i det.

Det er vigtigt, at bisidderen har mulighed for at støtte personen under mødet med de relevante myndigheder. Bisidderen skal kunne sikre, at personen får mulighed for at fremføre de relevante spørgsmål under mødet. Bisidderen kan være med under hele sagen, og forventes at bistå med at sikre, at personen med handicap bliver hørt, og at personens synspunkter bliver fremført over for myndigheden, inden der træffes afgørelse i sagen.

Til nr. 2

En person med handicap, der ønsker at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse om støtte eller ophold på botilbud efter denne inatsisartutlov har i medfør af denne bestemmelse, ret til hjælp fra en bisidder til udarbejdelse og indgivelse af klagen til Det Sociale Ankenævn, jf. § 70.

Bisidderen skal sørge for, at personen med handicaps perspektiv dækkes i klagen, samt at klagen udarbejdes og indgives i henhold til relevante regler og frister.

Til nr. 3

Bestemmelsen fastsætter, at personen med handicaps ret til en bisidder gælder gennem hele sagsforløbet, herunder også i forbindelse med Det Sociale Ankenævns behandling af en eventuel klage.

Bisidderen skal kunne sikre, at personen bliver hørt, og får mulighed for at fremføre de relevante oplysninger og synspunkter, der ligger til grund for klagens indbringelse for Det Sociale Ankenævn. Derudover har bisidderen til opgave at sikre, at personen med handicap har forstået de oplysninger, vedkommende modtager fra ankenævnet.

Til stk. 2

Bestemmelsen i *stk. 2.* giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte nærmere regler for bisiddere, herunder udpegning, honorering, indhentelse af straffeattest, samt hvilke kvalifikations- og kompetencekrav, der skal stilles.

Reglerne om udpegning af bisiddere skal blandt andet sikre bisidderne en vis uafhængighed i forhold til kommunalbestyrelsen, i lighed med ordningen til udpegning af børnebisiddere i inatsisartutlov om støtte til børn.

Til § 25

Til *stk. 1*

Det følger af *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen skal udføre en udredning af en person med handicap, der antages at have behov for støtte efter kapitel 8 eller ophold på botilbud efter kapitel 9, med mindre udredningen er åbenbart unødvendig. Udredningens formål er at bidrage til, at kommunalbestyrelsen kan sammensætte en indsats, der modsvarer personens behov og medvirker til personens udvikling. I disse situationer vil det være det klare udgangspunkt, at en udredning skal foretages.

Undtagelsen om at udredningen er åbenbart unødvendig, skal fortolkes restriktivt. Tilfælde hvor en udredning vil kunne undlades, vil f.eks. være i tilfælde, hvor personen tidligere har modtaget en bestemt type støtte og det er åbenbart, at personens handicap er stationært, og støttebehovet er uændret.

Til *stk. 2*

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at udredningen så vidt muligt skal gennemføres i samarbejde med personen med handicap, dennes værge, såfremt personen er under værgemål, dennes forældremyndighedsindehavere, såfremt der er tale om et barn, eller øvrige omsorgsgivere.

Formålet med udredningen er at klarlægge personens nærmere behov for støtte med henblik på at sammensætte en indsats, der modsvarer disse behov. Er det på tidspunktet for udredningen ikke muligt at inddrage personen med handicap, eller andre relevante personer fra den nævnte personkreds, bør det tilstræbes at søge disse involveret på et senere tidspunkt med henblik på at opdatere udredningen.

Til *stk. 3*

Det følger af *stk. 3*, at udredningen ikke må være mere omfattende end nødvendigt, og alene bør tage stilling til de forhold, der antages at udgøre grunden til behovet for støtte. Bliver kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen, opmærksom på andre funktionsnedsættelser, der kan give anledning til behov for støtte, bør kommunalbestyrelsen inddrage disse i udredningen, under hensyn til reglerne for udredning i *stk. 1* og *stk. 2*.

Bestemmelsen indeholder derudover et skånsomhedskriterium, der medfører, at udredningen af en persons støttebehov skal udføres med mindst mulig ulempe for personen, der udredes. Kan flere forskellige metoder anvendes, bør den mindst indgribende metode derfor benyttes.

Til stk. 4

I bestemmelsens *stk. 4* er opregnet en liste over de forhold, som kommunalbestyrelsen skal vurdere i forbindelse med en udredning.

Kommunalbestyrelsen skal herefter sikre, at der i handicapsager foretages en helhedsorienteret indsats og der er derfor i bestemmelsen opregnet en række forhold, som skal vurderes under udredningen. Således skal udredningen vurdere:

- 1) Omfanget af det fysiske eller psykiske handicap.
- 2) Egenomsorg.
- 3) Adfærd, trivsel og udvikling.
- 4) Kommunikation.
- 5) Familieforhold.
- 6) Sociale forhold og socialt liv.
- 7) Sundhedsforhold.
- 8) Beskæftigelse og muligheder for beskæftigelse.
- 9) Deltagelse i samfundet.
- 10) Støtte som personen med handicap modtager efter denne inatisartutlov eller efter anden lovgivning.

Bestemmelsen stiller således krav til indholdet af udredningen for herigennem at sikre, at personens problemer og ressourcer afdækkes på en helhedsorienteret måde.

De 10 faste punkter vil blive nærmere beskrevet i de regler, som Naalakkersuisut fastsætter, jf. stk. 10.

Til stk. 5

Bestemmelsen i *stk. 5* fastsætter, at udredningen af en person med handicaps forhold skal udgøre grundlaget for beslutningen om, i hvilket omfang der eventuelt skal iværksættes støtte. Kommunalbestyrelsen skal således basere sin beslutning om eventuel tildeling af støtte på baggrund af den udarbejdede udredning.

Til stk. 6

Bestemmelsen i *stk. 6* fastslår, at der på baggrund af udredningen, skal udarbejdes en skriftlig handleplan, der skal sikre en målrettet og helhedsorienteret indsats for personen med handicap, jf. § 26. Det fremgår således, at handleplanen skal tage udgangspunkt i udredningen.

Til stk. 7

Det fastsættes i *stk. 7*, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen skal tage stilling til om, afgørelse om foreløbig støtteforanstaltninger i medfør af § 38, stk. 3, skal fortsætte eller ophøre.

Afgørelse om at ændre eller ophæve den foreløbig støtte kan blandt andet komme på tale, fordi man i forbindelse med udredningen bliver opmærksom på, at personen med handicaps støttebehov er ændret i forhold til tidspunktet for afgørelsen om foreløbig støtte, f.eks. fordi støtteforanstaltningen ikke længere er tilstrækkelig, eller fordi den ikke længere er nødvendig.

Bestemmelsen indeholder desuden et krav om, at personen, dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, skal have mulighed for at forholde sig til støtten. Dette vil typisk ske ved, at der afholdes en samtale hvor de pågældende får mulighed for at komme med deres holdning til støtten. Kommunalbestyrelsen skal kunne dokumentere, at der har været afholdt en sådan samtale, og hvad personen med handicap og værgeren eller forældremyndighedsindehaverne i den anledning har udtalt. Dette kan være i form af eksempelvis et skriftligt referat af samtalen. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at følge personen med handicaps ønske, men personens tilkendegivelse skal indgå i kommunalbestyrelsens afgørelse.

Til *stk. 8*

Der fastsættes i *stk. 8* mulighed for, at Det Landsdækkende Handicapcenter efter anmodning fra en kommunalbestyrelse kan gennemføre en udredning jf. *stk. 1*, i forhold til personer med handicap i særlig komplicerede sager.

Bestemmelsen forudsættes anvendt, hvor selve udredningen vil kræve forudsætninger, som kommunalbestyrelsen ikke har til rådighed, herunder særlig specialiserede kompetencer.

Til *stk. 9*.

Bestemmelsen i *stk. 9* pålægger Naalakkersuisut at udarbejde nærmere regler for udredningen. Bemyndigelsen forventes bl.a. anvendt til at fastsætte regler vedrøre udredningens udførelse, form og indhold samt tidsmæssige krav til processen og færdiggørelsen af udredningen.

Til § 26

Til *stk. 1*

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen er forpligtiget til at udarbejde en skriftlig handleplan, før der træffes afgørelse om støtte til en person med handicap. Udarbejdelsen af handleplanen skal sikre, at kommunalbestyrelsen udfører en systematisk og grundig udredning af personens konkrete støttebehov, og derigennem klargøre målet med indsatsen og sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats.

Handleplanen skal være konkret og individuel og derigennem give personen, samt eventuel værge og relevante myndigheds personer m.v. mulighed for at følge med i indsatsen og deltage aktivt i løsningen af personens udfordringer.

På denne måde ønskes det i videst muligt omfang sikret, at personen med handicap støtter op om indsatsen, og at værgeren og andre omsorgspersoner accepterer, respekterer og støtter op om indsatsen. For at indsatsen kan være helhedsorienteret, skal der bl.a. være taget stilling til, hvilke ressourcer der eksisterer hos personen med handicap samt blandt personens nære pårørende.

I bestemmelsens stk. 1, nr. 1-5 er oplyst i hvilke situationer, kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udarbejde en handleplan.

Afhængig af handleplanens karakter kan det være tilstrækkeligt at opdatere en allerede eksisterende handleplan med nye informationer og vurderinger fremfor at udarbejde en helt ny handleplan.

Til stk. 2

Det fastsættes i *stk. 2*, at handleplanen skal tage udgangspunkt i den enkelte person med handicap og dennes konkrete forhold.

Handleplanen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger. Heri ligger blandt andet, at undersøgelser i videst muligt omfang skal inddrage allerede foreliggende informationer f.eks. fra personens omsorgsgivere samt andre, der har kendskab til personens konkrete forhold.

Til stk. 3

Det fastsættes i *stk. 3*, hvad en handleplan skal indeholde.

Det fastsættes i nr. 1, at handleplanen skal angive formålet og målet med støtten.

Formålet skal forstås som den overordnede intention bag den indsats, der ydes for personen med handicap, mens målet er de konkrete resultater, der skal opnås for at man kan opfylde formålet med den sociale indsats.

I nr. 2 fastsættes det, at handleplanen skal angive, hvilken støtte der er nødvendig for at opnå målet. Dette indbefatter, at målene skal være specifikke og konkrete således, at det er tydeligt, hvad der skal være opfyldt for at målet er nået. Der skal således være opsat realistiske mål, som kan forventes opnået inden for den fastsatte tidsramme, som handleplanen angiver.

Af nr. 3 og 4 følger det, at handleplanen skal angive den forventede varighed af den bevilgede støtte, samt hvornår der skal finde opfølgning sted. Det skal således anføres i handleplanen, hvornår de enkelte støtteforanstaltninger forventes afsluttet eller evalueret, samt hvor ofte der skal ske en opfølgning sted, med henblik på en eventuel evaluering af støtten.

Dette skal sikre, at handleplanen bliver et dynamisk værktøj, som løbende evalueres og opdateres af kommunalbestyrelsen baseret på personens aktuelle behov.

I nr. 5 fastsættes det, at den støtte, der ydes i handleplanen efter denne Inatsisartutlov skal ses i sammenhæng med eventuel støtte, der ydes efter anden lovgivning. Dette skal sikre en koordineret helhedsorienteret indsats i samarbejde med andre fagpersoner.

Handleplanen skal derigennem blive et samarbejdsredskab, der kan være med til at kvalificere samarbejdet mellem de forskellige ressortområder, der er en del af helhedsindsatsen, samt mellem den enkelte sagsbehandler, personen selv, vedkommendes familie og de mennesker, der skal yde en indsats i forhold til personen.

Handleplanen kan derigennem blive brugt til at give samarbejdspartnerne en fælles forståelse af formålet og målet med støtteindsatsen.

I nr. 6 fastsættes det, at der ligeledes skal inddrages andre særlige forhold, som kan have betydning for personens forhold og den støtte, der ydes, herunder familie og netværk, uddannelses og beskæftigelse samt personlig hjælp og behandling, m.v.

Til stk. 4

Bestemmelsens *stk. 4* fastsætter at udarbejdelse af en handleplan så vidt muligt skal ske i dialog og i samarbejde med personen selv, dennes eventuelle værge og andre omsorgspersoner, samt forældremyndighedsindehavere, hvis der er tale om et barn. Personen skal som udgangspunkt have adgang til at udtrykke sine egne holdninger og synspunkter med behørig hensyntagen til vedkommendes funktionsevne, alder og modenhed.

Bestemmelsen er en implementering af Handicapkonventionens princip om, at personer med handicap bør have mulighed for aktivt at blive inddraget i beslutningsprocesser, der vedrører dem direkte.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til forslaget § 23, hvori kravene til inklusion og samtaler med personer med handicap er behandlet uddybende.

Til stk. 5

Bestemmelsens *stk. 5* fastsætter, at de relevante dele af personen med handicaps handleplan skal udleveres til det botilbud, som personen med handicap er visiteret til.

Kendskabet til handleplanen er en forudsætning for at kunne bidrage til en målrettet indsats, hvor alle involverede parter arbejder hen imod de samme målsætninger. Ved at sørge for kendskab til handleplanens indhold sikres det, at tankerne bag den helhedsorienterede indsats også føres ud i livet på botilbuddet.

Hvilke dele af handleplanen, der er relevante og dermed skal udleveres til botilbuddet, vil altid bero på en konkret individuel vurdering.

Til stk. 6

Bestemmelsens *stk. 6* fastsætter, at kommunalbestyrelsens handleplan skal udleveres til den omhandlede person med handicap, samt dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere.

Kommunalbestyrelsen skal i denne forbindelse altid orientere de pågældende, som handleplanen udleveres til, om handleplanens indhold. Dette skal ses som et krav om en udvidet vejledningspligt af personen. Orienteringen skal ske i et sprog og på en måde, der tager hensyn til personens funktionsevne, alder og modenhed m.v. således, at personen forstår det kommunikerede.

Til *stk. 7*

Bestemmelsens *stk. 7* pålægger Naalakkersuisut at fastsætte nærmere regler om handleplaner, herunder krav til handleplanens form og indhold, samt tidsmæssige krav til processen og færdiggørelsen af handleplanen.

Til § 27

Til *stk. 1*

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at der i forbindelse med ophold på et døgntilbud skal udarbejdes en udviklingsplan, der tager udgangspunkt i den handleplan som kommunen har udarbejdet. Udviklingsplanen skal udarbejdes af døgntilbuddet mindst 1 gang årligt.

Med udgangspunkt i handleplanens formål og målsætninger skal udviklingsplanen indeholde en beskrivelse af det pædagogiske arbejde, som skal sikre, at de overordnede mål i handleplanen imødekommes. Der skal laves udviklingsplaner for alle personer med handicap, der får ophold på et døgntilbud.

Til *stk. 2*

Bestemmelsens *stk. 2* pålægger Naalakkersuisut at fastsætte nærmere regler om udviklingsplanens form og indhold.

Til § 28

Til *stk. 1*

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at døgntilbud skal orientere kommunalbestyrelsen om personen med handicaps udvikling under dennes ophold på døgntilbuddet i form af en statusrapport.

Endvidere fastsættes, at døgntilbud skal informere kommunalbestyrelsen straks, hvis der sker eller må forventes at ske væsentlige ændringer i personens sundheds- eller socialforhold. Væsentlige ændringer kan f.eks. være, at personens funktionsevne pludselig svækkes betydeligt, personen ændrer adfærd og bliver stærkt selvmordstruet, bliver akut syg eller bliver udredt med f.eks. et nyt eller ændret fysisk eller psykisk handicap mv. Væsentlige

ændringer kan også vedrøre personens familieforhold eller netværk, f.eks. hvis en værge eller anden nær pårørende, herunder omsorgspersoner, afgår ved døden.

Opremsningen er ikke udtømmende og døgntilbuddet skal således informere kommunalbestyrelsen om enhver væsentlig ændring i personens forhold.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at døgntilbuddet første gang skal sende en statusrapport til kommunalbestyrelsen senest 3 måneder efter, at personen er blevet indskrevet på døgntilbuddet. Herefter skal statusrapporten opdateres løbende og indsendes til kommunalbestyrelsen 1 gang halvårligt for så vidt angår personer med handicap under 18 år og 1 gang årligt for så vidt angår personer med handicap over 18 år.

Statusrapporten skal, udover at forholde sig generelt til personen med handicaps trivsel og udvikling, også specifikt give kommunalbestyrelsen oplysninger om personens status i forhold til indholdet af vedkommendes handlings- og udviklingsplan.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* pålægger Naalakkersuisut at fastsætte nærmere regler om statusrapportens form og indhold.

Til § 29

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at en kommunalbestyrelse kan anmode en person med handicap, der skal visiteres til støtte efter denne inatsisartutlov, om at bidrage med de oplysninger vedrørende personens forhold, der må anses at være nødvendige for fastsættelsen af personens støttebehov.

Derudover fastsættes, at kommunalbestyrelsen kan anmode personen om at lade sig undersøge af en læge, med henblik på at frembringe de sundhedsoplysninger, der er nødvendige for at fastsætte personens støttebehov.

Bestemmelsen giver ikke adgang til tvangsundersøgelse.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at kommunalbestyrelsen så vidt muligt skal indhente samtykke fra personen med handicap for at kunne indhente de oplysninger, der er relevante for at fastsætte personens støttebehov. Oplysningspligten omfatter tillige en eventuel værge eller forældremyndighedsindehaver.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* giver mulighed for at indhente de relevante oplysninger, uden indhentelse af samtykke, når personen ikke er i stand til at give sit samtykke og det ikke er

muligt at indhente samtykke fra dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere, samt at oplysningerne må anses for nødvendige for at beskytte personens vitale interesser.

Bestemmelsen stiller krav om, at der skal indhentes et informeret samtykke. Ved informeret samtykke sikres det, at den stærke part i aftaleforholdet giver den svagere part de informationer, denne har brug for. Et samtykke, der er givet på baggrund af mangelfuld information, kan dermed være et ugyldigt samtykke.

Til § 30

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* skal ses i sammenhæng med § 58 omhandlende kommunalbestyrelsens pligt til at stoppe eller ændre støtte til en person med handicap, hvor støtten ikke længere er nødvendig.

Bestemmelsen fastsætter, at en person, der modtager støtte efter denne inatsisartutlov, over for kommunalbestyrelsen har en oplysningspligt vedrørende personlige, sundhedsmæssige og sociale forhold, der har betydning for, om personen stadig er berettiget til at modtage støtte, jf. kapitel 8, eller tilbud om ophold i døgntilbud, jf. kapitel 9. Oplysningspligten vedrører alle oplysninger, der kan have betydning for vedkommendes ret til støtte. Oplysningspligten omfatter tillige en eventuel værge eller forældremyndighedsindehaver.

Til stk. 2

Med *stk. 2* bemyndiges kommunalbestyrelserne til at kræve tilbagebetaling for ydet støtte, herunder tilbagelevering af hjælpemidler mv., når støtten har været ydet til en person, der ikke har haft behov for den ydede støtte og dermed ikke været berettiget hertil.

Afgørelsen om tilbagebetaling eller tilbagelevering træffes i forbindelse med en afgørelse om ophør af støtte, jf. § 58, stk. 4.

For at kommunalbestyrelsen kan kræve støtte tilbagebetalt, er det et krav, at personen, dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere har vidst, at den ydede støtte ikke længere var berettiget. Støtte kan dermed først kræves tilbagebetalt fra det tidspunkt, hvor det er kommet til de omhandlede personers kendskab, at den ydede støtte ikke længere var nødvendig.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om tilbagebetaling og tilbagelevering af støtte, der er modtaget med urette. Disse regler kan f.eks. vedrøre tidsmæssige regler for tilbagebetalingen og forrentning m.v.

Til § 31

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk.* 1 fastslår, at en række oplyste myndigheder kan udveksle og videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, i konkrete sager. Baggrunden for bestemmelsen er, at der ofte opstår situationer, hvor fagfolk kan have behov for at tale om en konkret sag med andre fagpersoner ofte på tværs af fagområder. Formålet med bestemmelsen er således at understøtte og kvalificere fagpersoners arbejde i det konkrete sagsarbejde inden for handicapområdet.

Det er en betingelse, at indsamlingen af oplysningerne er af betydning for sagens behandling og sker til et udtrykkeligt og sagligt angiven formål. Herudover skal de oplysninger som indsamles være relevante og må ikke omfatte mere end hvad der er nødvendig for at opnå målet.

Udvekslingen af oplysninger i henhold til bestemmelsen kan kun ske mellem de myndigheder, der er angivet i bestemmelsen.

Bestemmelsens er en gengivelse af reglerne vedrørende udveksling af oplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, som fastsat ved §§ 6 og 7 i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger.

Bestemmelsen fastslår endvidere, at der som udgangspunkt kræves samtykke fra personen med handicap, dennes værge eller forældremyndighedsindehavere for at der kan udveksles oplysninger mellem myndighederne, jf. dog *stk.* 2.

Til *stk.* 2

Bestemmelsens *stk.* 2 fastsætter, at såfremt samtykke, jf. *stk.* 1, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det.

Til § 32

Til *stk.* 1

Bestemmelsen omhandler den generelle underretningspligt, som omfatter alle borgere.

Underretningspligten indtræder, når man som borger bliver opmærksom på, at en person med handicap lever under forhold, der bringer personens trivsel, sundhed eller udvikling i fare.

Der er ingen formelle krav til, hvordan en underretning skal foregå. Det kan være som en skriftlig eller en personlig henvendelse. Underretning kan ligeledes finde sted via e-mail eller telefon.

Efter modtagelsen af underretningen kan det være nødvendigt for kommunalbestyrelsen at få underretningen uddybet. Kommunen kan vælge at tage kontakt til den borger, der har underrettet for at få yderligere information om forholdet.

Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for, at personen med handicaps forhold undersøges, hvis det formodes, at personen med handicap trænger til støtte. Det påhviler i så fald kommunalbestyrelsen at tilbyde personen støtte.

Underretningspligten er en personlig pligt. Det er således en borgerpligt at reagere og handle på sin bekymring, hvis man får kendskab til en person med handicap, som formentlig har brugt for hjælp. Man har dermed som enkeltperson en umiddelbar pligt til at kontakte kommunens socialforvaltning og videregive sin bekymring for personen med handicap.

Modtager kommunalbestyrelsen en underretning, skal kommunalbestyrelsen undersøge forholdene omkring personen med handicap, uanset om der er tale om en navngiven eller anonym underretning.

Til stk. 2

Bestemmelsen arbejder med kalenderdage, det vil sige, at hvis kommunalbestyrelsen for eksempel modtager en underretning en tirsdag, skal der sendes en skriftlig kvittering for modtagelsen senest den efterfølgende tirsdag. Der regnes i hele kalenderdage, hvorfor klokkeslæt for modtagelse af underretningen er uden betydning.

Bestemmelsen tager afsæt i et ønske om, at den, der underretter får klar besked om, at kommunen har modtaget underretningen og dermed har overtaget ansvaret for at undersøge personen med handicaps forhold.

Kommunalbestyrelsens kvittering er alene en skriftlig bekræftelse af, at kommunalbestyrelsen har modtaget underretningen. Kvitteringen skal derfor ikke indeholde oplysninger om, hvad kommunalbestyrelsen påtænker at foretage i den enkelte underretningssag. Personen, der har indgivet underretningen, har ikke krav på at få oplyst, om bekymringen for personen med handicap er begrundet eller om underretningen fører til, at kommunalbestyrelsen iværksætter en undersøgelse af personen med handicaps forhold eller om kommunalbestyrelsen iværksætter støtte til personen med handicap mv.

Det bemærkes, at den der indgiver underretningen ikke bliver part i sagen på baggrund af underretningen. Personen, der har indgivet underretningen, skal derfor ikke orienteres om sagens forløb og vil ikke have ret til at klage over de tiltag, som kommunalbestyrelsen vælger at foretage eller vælger ikke at foretage.

Da personen, der har indgivet underretningen, ikke er part, vil der alene være adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens regler, herunder i de oplysninger som personen selv er fremkommet med.

Til § 33

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter en skærpet underretningspligt for en målgruppe af ansatte, der som led i deres professionelle virke kommer i kontakt med personer med handicap og som derfor forventes at have professionelt kendskab til personer med handicaps behov. Det vil oftest være pædagoger, lærere, tandplejere, læger og sygeplejersker, som bliver bekendt hermed.

Den skærpede underretningspligt gælder alene i de tilfælde, hvor bekymringen om, hvorvidt personen med handicappet får den rette støtte, opstår i forbindelse med udøvelsen af erhvervet som fagperson. I modsætning til den almindelige underretningspligt i § 32, som handler om hvorvidt miljøet omkring personen med handicap er bekymrende eller personen med handicap ser ud til at være i mistriivsel, så handler den skærpede underretningspligt i § 33 også om, hvorvidt personen med handicap har behov for støtte, eller at den givne støtte er utilstrækkelig. Der er tale om en professionel faglig formodning, der er mere sagligt begrundet i personen med handicaps systemiske støttebehov.

Personer i bestemmelsens personkreds vil normalt være underlagt generelle regler om tavshedspligt i forbindelse med deres arbejde enten via lovgivning eller interne regler. Eksempelvis er læger underlagt lovgivning om offentligt ansattes tavshedspligt mv. En sådan generel tavshedspligt vil derfor skulle vige for den specielle underretningspligt som følger af dette forslag. De nævnte faggrupper er derfor på trods af den generelle tavshedspligt forpligtede til at underrette kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med nærværende forslag til inatsisartutlov, selv i de tilfælde hvor de ifølge lov eller andre regler har en generel tavshedspligt.

Til stk. 2

Bestemmelsen arbejder med kalenderdage, det vil sige, at hvis kommunalbestyrelsen for eksempel modtager en underretning tirsdag skal der sendes en skriftlig kvittering for modtagelsen senest den efterfølgende tirsdag. Der regnes i hele kalenderdage, hvorfor klokkeslæt for modtagelse af underretningen er uden betydning.

Bestemmelsen tager afsæt i et ønske om, at den, der underretter får klar besked om, at kommunen har modtaget underretningen og dermed har overtaget ansvaret for at undersøge personen med handicaps forhold.

Kommunalbestyrelsens kvittering er alene en skriftlig bekræftelse af, at kommunalbestyrelsen har modtaget underretningen. Kvitteringen skal derfor ikke indeholde oplysninger om, hvad kommunalbestyrelsen påtænker at foretage sig i den enkelte underretningssag. Personen, der har indgivet underretningen, har således ikke krav på at få oplyst, om bekymringen for personen er begrundet eller om underretningen fører til, at kommunalbestyrelsen iværksætter en

undersøgelse af personens forhold eller om kommunalbestyrelsen iværksætter støtte til personen mv.

Det bemærkes, at den der indgiver underretningen ikke bliver part i sagen på baggrund af underretningen. Personen, der har indgivet underretningen, skal derfor ikke orienteres om sagens forløb og vil ikke have ret til at klage over de tiltag, som kommunalbestyrelsen vælger at foretage eller vælger ikke at foretage. Da personen, der har indgivet underretningen, ikke er part, vil der alene være adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens regler, herunder i oplysninger som personen selv er fremkommet med.

Til § 34

Til stk. 1

Til nr. 1

Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et behov for støtte til en person med handicap, som er flyttet til kommunen, i de situationer hvor en person med handicap bor i eget hjem og den daglige omsorg varetager af en nær pårørende.

Der vil typisk være tale om de situationer, hvor der allerede er bevilget støtte til personen med handicap efter forslaget § 38, samt bevilget økonomisk støtte til den pårørende efter § 41.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er tale om personer med handicap der har et opfattende behov for støtte, henset til at alternativet til at omsorgen varetages i personens eget hjem af en nær pårørende vil være en visitation til et døgntilbud, jf. forslaget § 49.

Bestemmelsen skal sikre, at personen fortsat vil modtage den støtte som personen har brug for og at personens velfærd dermed ikke udsættes for fare.

Til nr. 2

Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov for støtte til en person med handicap, som på eget initiativ er flyttet fra kommunen i de situationer at personen med handicap er visiteret til et botilbud efter bestemmelserne i forslaget kapitel 9.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er tale om personer med handicap der har et behov for støtte og derfor er visiteret til et botilbud efter bestemmelserne i forslaget kapitel 9.

Bestemmelsen skal sikre, at personen fortsat vil modtage den støtte som personen har brug for og at personens velfærd dermed ikke udsættes for fare.

Til nr. 3

Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov for støtte til en person med handicap, som på eget initiativ er flyttet fra kommunen i de situationer at personen med handicap er bevilget en vis støtte efter bestemmelserne i forslagets kapitel 8.

Der stilles i bestemmelsen alene krav om at der skal ske en mellemkommunal underretning i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen konkret vurderer, at personens velfærd vil blive udsat for fare, såfremt at personen ikke fortsat modtager den nødvendige støtte efter forslagets kapitel 8.

Til stk. 2

Bestemmelsen skal sikre, at de nødvendige oplysninger medsendes, således at tilflytningskommunen hurtigt kan sætte sig ind i problemstillingen og iværksætte støtte. Bestemmelsen stiller ikke krav til, at der skal indsamles nye oplysninger, men alene, at fraflytningskommunen medsender de oplysninger, som kommunen allerede besidder. Oplysninger kan være handleplaner, telefonnotater, vurderinger af personen og familien, oplysninger om samarbejdsvillighed mv.

Til stk. 3

Bestemmelserne i stk. 1-2 finder ligeledes anvendelse, når en familie med en person med handicap flytter uden for Grønland. Bestemmelsen er væsentlig for en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen uden for Grønland, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov hos personen med handicap, som er tilflyttet kommunen. Bestemmelsen finder anvendelse uanset om den grønlandske fraflytningskommune allerede yder støtte til personen med handicap eller ej.

Til § 35

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at oprette et landsdækkende indberetningssystem, som kan monitorere underretninger efter §§ 32- 34, og dermed give et bedre overblik over omfanget og indholdet af underretningerne. Naalakkersuisut vil være dataansvarlig.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om indberetningssystemets drift, varetagelse og indsamling af data.

Til § 36

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen hurtigst muligt, dog senest inden 5 arbejdsdage skal træffe afgørelse om, hvorvidt oplysningerne i underretningen er af en sådan karakter, at en udredning, jf. § 25, skal iværksættes.

Kommunalbestyrelsen skal derfor indledningsvis lave en vurdering af pålideligheden af underretningen. Såfremt der er en formodning om, at en person med handicap har brug for støtte, skal kommunalbestyrelsen iværksætte en udredning.

Afgørelsen skal foreligge skriftlig og den skal arkiveres sammen med underretningen.

Til stk. 2

Tidsfristen for iværksættelse af en udredning er snarest og senest 2 uger efter modtagelsen af underretningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at såfremt underretningen vedrører særligt grove forhold, oplyst som vanrøgt, vold og seksuelle overgreb, har kommunalbestyrelsen en handlepligt til at iværksætte en udredning straks dog senest inden 3 arbejdsdage. Bestemmelsen stiller krav om, at kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om der skal tilbydes akut støtte, som kan fungere midlertidigt og beskytte personen med handicap indtil en uddybende udredning har afdækket en mere målrettet og præcis støtteforanstaltning set i forhold til personen med handicaps behov.

Den forkortede tidsfrist finder anvendelse ved 3 konkrete former for grove omsorgssvigt:

- 1) Vanrøgt: Ved vanrøgt forstås et fysisk omsorgssvigt, hvor personen med handicap bliver udsat for en skadelig påvirkning eller et stærkt fysisk ubehag gennem mangelfuld pasning og pleje. Eksempler kan være, at personen med handicappet ikke får ordentlig mad eller ikke har tøj til vejrforholdene. Vanrøgt kan også ske ved, at personen udsættes for nedværdigende handlinger eller nedgøres verbalt. Opregningen af eksempler er ikke udtømmende.
- 2) Vold: Ved vold forstås en handling eller trussel, der uanset formålet kan krænke personens integritet eller som skræmmer, smerter eller skader personen med handicap. Dette gælder, uanset om volden udøves direkte mod personen med handicap eller om personen er vidne til volden. Volden kan være en bevidst handling, eller en handling der sker i affekt.
- 3) Seksuelle overgreb: Et seksuelt overgreb defineres som en seksuel aktivitet, der ikke er baseret på frivillighed og ligeværdighed mellem parterne og ikke tilgodeser personen med handicaps egne seksuelle behov.

Eksempler på seksuelle overgreb kan f.eks. være:

- at personen med handicap ikke er i stand til verbalt at sige nej, men tilkendegiver fysisk at han eller hun ikke ønsker den seksuelle kontakt.

- at personen med handicap tvinges til at deltage i den seksuelle aktivitet med fysisk eller psykisk magt.
- at krænkeren udnytter personen med handicaps afhængighed eller egen magtposition.
- at den seksuelle kontakt alene er baseret på krænkerens behov.

Til stk. 4

Kommunalbestyrelsen skal straks underrette politiet i de tilfælde, hvor der er mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod personer med handicap. Underretningen til politiet skal ikke afvente at den socialfaglige udredning er gennemført.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om at gennemføre en udredning er uafhængig af politiets eventuelle sideløbende efterforskningsarbejde.

Kommunalbestyrelsen må derfor ikke på grund af anmeldelsen til politiet vente med at iværksætte kommunens udredning, ligesom kommunalbestyrelsen ikke må indstille, suspendere eller på anden vis forsinke eller standse en igangværende udredning med henvisning til, at politiet har en igangværende efterforskning eller lignende.

Til stk. 5

I de tilfælde hvor kommunalbestyrelsen af egen drift og ikke på grund af en underretning jf. §§ 32-33, bliver opmærksom på bekymrende forhold for personen med handicap fastsætter bestemmelsen, at der stilles de samme tidsmæssige krav til kommunalbestyrelsen som i bestemmelsens stk. 1-4.

Til § 37

Den foreslåede bestemmelse i § 37 vedrører den generelle rådgivning til personer med handicap., samt de pårørende til en person med handicap

Til stk. 1

Med bestemmelsen i *stk. 1* foreslås, at kommunalbestyrelsen skal yde rådgivning til personer med handicap. Rådgivning skal have til formål at styrke den enkeltes muligheder for at overkomme barrierer i hverdagen, som er en følge af personens handicap.

Det er ikke et krav for, at en person med handicap har ret til rådgivning efter bestemmelsen, at personen er i målgruppen for eller har behov for støtte efter inatsisartutloven. Det er tilstrækkeligt, at personen har et handicap, som dette er defineret i inatsisartutlovens § 7, stk. 2, og at personen oplever barrierer i sin hverdag som følge af sit handicap.

Det påhviler kommunalbestyrelsen at vurdere omfanget af behovet for rådgivning og tage stilling til, hvorledes rådgivningen skal tilrettelægges ud fra en bedømmelse af de muligheder,

der er til stede i kommunen eller kan tilvejebringes gennem et samarbejde med andre myndigheder.

Rådgivningen kan bestå i en enkeltstående oplysning om hjælp til løsning af praktiske problemer, formidling af kontakt til andre myndigheder, eller der kan være tale om en løbende kontakt afhængig af behovet.

Herudover foreslås det med bestemmelsen, at der skal ydes rådgivning til pårørende til personer med handicap, da det er vurderingen, at der også kan være et behov hos pårørende for rådgivning vedrørende deres rolle som pårørende til en person med handicap. Det er denne mulighed, som foreslås i bestemmelsen.

Formålet med rådgivningen er dels at bidrage til, at de pårørende får bedre viden om det konkrete handicap, dels at støtte pårørende til bedre at kunne mestre hverdagen med en person med handicap.

Afgrænsningen af hvem der kan anses som pårørende til en person med handicap, beror på en individuel vurdering i den konkrete sag. I vurderingen skal lægges vægt på de faktiske relationer til personen med handicap. Der bør endvidere lægges vægt på hvilken omsorgsrolle og funktion, som den pågældende har i relationen til personen med handicap. Der skal således som udgangspunkt eksistere en reel relation mellem den pågældende og personen med handicap, hvor der er regelmæssig kontakt. Der bør dog ikke anlægges en snæver fortolkning af begrebet pårørende.

Til stk. 2

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastsættes det, at rådgivning efter *stk. 1* kan ydes særskilt eller i forbindelse med støtte efter inatsisartutloven eller efter anden lovgivning.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* pålægger Naalakkersuisut at fastsætte nærmere regler om rådgivning og vejledning, herunder bl.a. om rådgivning om valg af hjælpemidler og vejledning i brugen heraf.

Til § 38

Med de foreslåede bestemmelser i § 38, som er ny, sættes de overordnede rammer for kommunalbestyrelsens støtte til personer med handicap.

Til stk. 1

Det foreslås med *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om støtte efter kapitel 8 eller om botilbud efter kapitel 9 i inatsisartutloven, når det må anses for at være af væsentlig betydning for personen med handicap.

Afgørelsen kan træffes efter ansøgning fra borgeren, dennes partsrepræsentant eller af egen drift af kommunalbestyrelsen.

Kravet om, at støtten skal være af væsentlig betydning for de behov, som en person med handicap har, betyder, at det ikke er ethvert behov, der udløser støtte. Det er forudsat, at vurderingen, af hvorvidt støtten vil være af væsentlig betydning, sker med udgangspunkt dels i den enkelte persons støttebehov, dels karakteren af den støtte, som der skal træffes afgørelse om. Det skal samtidig understreges, at det er hensigten at kriteriet er så rummeligt, at det ikke afskærer kommunalbestyrelsen fra at yde støtte, når dette må anses for formålstjenligt ud fra en vurdering af den enkelte persons situation sammenholdt med de støttemuligheder, som findes i inatsisartutloven.

Til stk. 2

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastslås, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, hvorvidt en person med handicap skal have støtte, på baggrund af en konkret og individuel vurdering af personens behov og forudsætninger. Det første led i vurderingen vil som udgangspunkt være at afklare, hvorvidt personen har et handicap. Denne vurdering skal ske ud fra definitionen af handicap i inatsisartutlovens § 7, stk. 2. Vurderingen af hvorvidt personen har et handicap, må ikke være mere omfattende end nødvendigt. Personens handicap kan være åbenlyst, f.eks. hvis personen mangler 1 eller flere lemmer. I sådanne tilfælde er der ikke behov for yderligere undersøgelser. I andre tilfælde kan det være tilstrækkeligt med en samtale med personen, eller at personen fremlægger en lægeerklæring, som måske er indhentet i anden sammenhæng. I andre tilfælde vil det være nødvendigt at igangsætte lægefaglige eller andre undersøgelser. Det understreges, at det forhold, at personen har et handicap, ikke i sig selv berettiger til støtte efter inatsisartutloven.

Såfremt det vurderes, at personen ikke har et handicap, kan personen ikke tildeles støtte efter inatsisartutloven. Kommunalbestyrelsen kan dermed træffe afgørelse på baggrund af det manglende handicap uden yderligere vurdering.

Såfremt kommunalbestyrelsen vurderer, at personen har et handicap, skal kommunalbestyrelsen som næste skridt foretage en vurdering af personens støttebehov, som er begrundet i handicapet, samt hvilket omfang af støtte og arten af støtte, som kan imødekomme personens støttebehov. Denne vurdering vil i nogle tilfælde være simpel, f.eks. ved vurderingen af støttebehovet for blindestok til en person, der er blind. I andre tilfælde kan der være behov for mere omfattende vurderinger med flere afklarende samtaler med personen og eventuelt indhentning af sagkyndige vurderinger. Hvornår der foreligger et tilstrækkeligt grundlag til at træffe afgørelse, vil altid bero på en konkret vurdering i den enkelte sag. Vurderingen må ikke være mere omfattende end nødvendigt.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* fastslår, at der, inden der træffes afgørelsen efter *stk. 1*, skal være afholdt en samtale med personen med handicap og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 23 for uddybende bemærkninger om afholdelse af samtaler.

Til *stk. 4*

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* imødegås behovet for, at der akut og midlertidig iværksættes støtte. Bestemmelsen finder anvendelse i sager, hvor personen ikke kan afvente udredning og udarbejdelse af handleplan. I disse sager kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om støtte og støtten kan iværksættes uanset, at der ikke er udarbejdet en udredning og en handleplan eller at disse ikke er færdiggjort. Bestemmelsen vil f.eks. kunne finde anvendelse, hvor en person erhverver et mere omfattende handicap og pludselig får brug for støtte eller hvor kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen konstaterer, at det er uforsvarligt at lade personen blive i eget hjem. Bestemmelsen vil også kunne finde anvendelse, hvor de som hidtidig har varetaget omsorgsopgaven f.eks. en forælder pludselig ikke kan varetage opgaven længere og der derfor opstår behov for ophold på et døgntilbud.

Såfremt kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger et akut behov og derfor træffer afgørelse om støtte uden have færdiggjort udredning og handleplan skal kommunalbestyrelsen hurtigst muligt udarbejde og færdiggøre udredning og handleplan. Såfremt udredning og handleplan peger på, at der skal iværksættes yderligere støtte eller at det er en anden type støtte, personen har brug for skal kommunalbestyrelsen på baggrund af den færdiggjorte udredning og handleplan træffe afgørelse herom.

Bestemmelsen i *stk. 4* finder også anvendelse i tilfælde, hvor udredningen er færdiggjort, men hvor handleplanen endnu ikke er det.

Til § 39

Til *stk. 1*

Det foreslås med *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen, når der er truffet afgørelse om støtte efter kapitel 8 eller ophold på et botilbud efter kapitel 9, løbende skal følge op på, om støtten fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til i denne løbende opfølgning at være opmærksom på, om borgeren har behov for andre former for støtte efter inatsisartutloven eller efter anden lovgivning.

Der kan ikke fastsættes klare grænser for, hvor hyppigt der skal følges op på støtten. Hyppigheden skal fastsættes på baggrund af den enkelte borgers støttebehov og karakteren af støtten. Således vil der f.eks. ikke være et krav om hyppig opfølgning, hvis en borger med et varigt og stationært handicap har fået bevilget et hjælpemiddel i form af f.eks. en blindestok. I dette tilfælde kan ikke forventes hyppige ændringer i borgerens støttebehov. På den anden side kan

der være behov for hyppig opfølgning for en person med skizofreni, som er bevilget ledsagelse. Der er ingen formkrav til opfølgningen. Opfølgningen kan f.eks. ske løbende i forbindelse med at støtten ydes, ved samtaler mellem personen og sagsbehandleren eller lignende.

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte interne retningslinjer for form og hyppighed af opfølgningen, men retningslinjerne skal give plads til et skøn, således at opfølgningen kan være hyppigere i de tilfælde, hvor det på baggrund af den konkrete borgers støttebehov og den bevilgede støtte er nødvendig.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler vedrørende løbende opfølgning.

Til § 40

Med bestemmelsen understreges det, at de almindelige forvaltningsretlige krav om begrundelse i afgørelsen samt klagevejledning i afgørelsen, hvori der ikke gives fuldt ud medhold finder anvendelse ved kommunalbestyrelsens afgørelse om støtte efter inatsisartutlovens kapitel 8 eller ophold på et botilbud efter kapitel 9.

Til § 41

Til stk. 1

Det foreslås med *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen skal yde økonomisk til en person, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, som bor i eget hjem.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse i de situationer, hvor alternativet vil være en anbringelse på et døgntilbud.

For at komme i betragtning til at modtage økonomisk støtte skal personen, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, helt eller delvist være holdt op med sin beskæftigelse for at passe personen med handicap.

Det er ligeledes et krav, at omsorgen gives til en person, som bor i sit eget hjem. Der kan således ikke ydes støtte efter bestemmelsen, såfremt personen har ophold på et døgntilbud.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse for nære pårørende, herunder f.eks. forældre der yder omsorg for et barn med handicap og en ægtefælle eller samlever der yder omsorg for en ægtefælle eller samlever med handicap

Omsorgsopgaven omfatter personlig hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, bl.a. hjælp til personlig hygiejne, herunder bad, mund- og tandpleje, negleklipping og

barbering, af- og påklædning, toiletbesøg, hudpleje, hjælp til kropsbårne hjælpemidler såsom støttestrømper, samt tøjvask, opvask, rengøring og madlavning. Som udgangspunkt skal personen, der modtager økonomisk støtte for at varetage den daglige omsorg, udføre de opgaver, der ellers vil kunne gives støtte til efter inatsisartutloven og de med hjemmel heri udstedte regler.

Kommunalbestyrelsen kan på baggrund af en konkret vurdering fravige dette udgangspunkt og tildele yderligere støtte til specifikt afgrænsede opgaver af en helt særlig karakter. Det vil typisk alene være relevant, hvis personen med handicap har brug for støtte, som det kræver en faguddannelse at udføre. Kommunalbestyrelsen og andre relevante myndigheder skal, uanset at der ydes økonomisk støtte efter denne bestemmelse, yde andre former for støtte. Økonomisk støtte til omsorg efter denne bestemmelse erstatter f.eks. ikke hjemmesygepleje, som skal ydes af sundhedsvæsenet.

Til stk. 2

Det foreslås med *stk. 2*, at økonomisk støtte efter *stk. 1* til en person, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, skal ydes ved kommunalbestyrelsens ansættelse af personen. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte det ugentlige antal timer, der skal ske ansættelse for, på baggrund af behovet hos personen med handicap og øvrige muligheder for støtte efter denne inatsisartutlov eller anden lovgivning. Timetallet skal fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af personens støttebehov, og hvilke opgaver der skal løses.

Det skal indgå som en forudsætning i vurderingen, at de øvrige medlemmer af husstanden deltager i udførelsen af praktiske opgaver i hjemmet på almindelig vis.

Der kan altså ikke ydes økonomisk støtte til løsning af opgaver, som normalt vil påhvile andre medlemmer af husstanden. Dette gælder, uanset om omsorgsopgaven efter denne bestemmelse varetages af et medlem af husstanden eller en anden pårørende.

Til stk. 3

Det foreslås med *stk. 3*, at lønnen skal beregnes på baggrund af den ansatte persons tidligere bruttoindtægt. Foreligger der ikke dokumentation for indkomst fra tidligere år, fastsættes lønnen med udgangspunkt i den til enhver tid gældende mindste timelønssats for en ufaglært SIK-overenskomstansat.

Er man selvstændig erhvervsdrivende, kan det være svært at skaffe et realistisk beregningsgrundlag, men personen vil ofte via revisor eller via regnskaber kunne sandsynliggøre en indtægt, som kommunen kan tage udgangspunkt i ved beregning af den tidligere bruttoindtægt. I de tilfælde, hvor det er umuligt at tilvejebringe et realistisk beregningsgrundlag, skal beregningen tage udgangspunkt i den til enhver tid gældende mindste timelønssats for en ufaglært SIK-overenskomstansat.

Det er muligt at få supplerende økonomisk støtte fra nogle få timer om ugen op til fuld arbejdstid.

Til stk. 4

Det foreslås med *stk. 4*, at der skal indhentes straffeattest, såfremt at der sker ansættelse af en person, der ikke er medlem af husstanden.

Det er således ikke meningen, at der skal indhentes straffe- og børneattester, når f.eks. forældre varetager den daglige omsorg for deres barn med handicap og får økonomisk støtte herfor.

Til stk. 5

Det pålægges i *stk. 5* Naalakkersuisut, at fastsætte nærmere regler vedrørende beregning og regulering af løn, herunder fastsættelse af et maksbeløb, dvs. et loft over hvor høj en indtægt der kan lægges til grund ved beregningen af den tidligere bruttoindtægt. Naalakkersuisut pålægges ligeledes at fastsætte nærmere regler om ansættelsesvilkår.

Til § 42

Det foreslås med § 42, at aflastning som støttemulighed videreføres. Med aflastning menes midlertidigt ophold uden for hjemmet, hvorved de pårørende, som normalt varetager omsorgsopgaven, aflastes. Varigheden af et aflastningsophold er afhængig af den konkrete situation og den enkelte persons støttebehov. Der kan f.eks. være tale om jævnlige tilbagevendende weekendophold, ferieophold eller ophold af flere måneders varighed. Aflastning kan udover praktisk hjælp omfatte andre former for støtte, herunder vedligeholdelsestræning m.v.

Der vil blive fastsat nærmere bestemmelser vedrørende vederlag ved aflastning i en bekendtgørelse udstedt med hjemmel i bestemmelsens stk. 4. Der henvises til de specielle bemærkninger til denne bestemmelse.

Til stk. 1

Det foreslås med *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde aflastningsophold for en person med handicap, hvis daglige omsorg varetages af forældre, andre pårørende eller plejefamilie i eget hjem.

Til stk. 2

Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at tilbyde aflastning er for det første betinget af, at omsorgsopgaven medfører væsentligt merarbejde for forældrene eller de øvrige pårørende, som varetager omsorgen, og for det andet betinget af, at aflastning er en forudsætning for, at forældrene eller de øvrige pårørende fortsat kan varetage omsorgen. De 2 betingelser er en videreførelse af kravene i henholdsvis § 29, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Det er ikke en betingelse for aflastning efter den forslåede § 42, at kommunalbestyrelsen yder støtte efter bestemmelsen i § 41.

Til stk. 3

Det foreslås med *stk. 3*, at aflastning kan finde sted ved ophold på et botilbud efter inatsisartutlovens §§ 47, 48, 49 og 50, det vil sige i et bokollektiv, i en beskyttet boenhed eller på et døgntilbud. Personen, som skal have ophold som aflastning, skal kunne rummes inden for botilbuddets målgruppe. Såfremt der er tale om ophold i aflastning på et døgntilbud, skal kommunalbestyrelsen træffe aftale med det centrale visitationssystem om opholdet. Såfremt der er tale om ophold i aflastning i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed, som drives af en anden kommunalbestyrelse end den, som træffer afgørelse om aflastningsopholdet, skal der indgås en aftale mellem de 2 kommunalbestyrelser vedrørende opholdet.

Det foreslås endvidere, at for børn under kan aflastning også finde sted hos en godkendt kommunal arrangeret plejefamilie efter § 37 i inatsisartutlov om støtte til børn.

Med den foreslåede bestemmelse sker der således en indskrænkning af, hvor et aflastningsophold kan finde sted. Formålet med ændringen er at sikre, at personen, der skal i aflastning, modtager kvalificeret omsorg og støtte i ordnede rammer under opholdet.

Til *stk. 4*

Det foreslås med *stk. 4*, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere regler vedrørende aflastningsophold for en person med handicap, hvis omsorg varetages af en pårørende i eget hjem eller i en plejefamilie.

Bemyndigelsen forventes anvendt til fastsættelse af nærmere regler vedrørende vederlag ved aflastning, herunder størrelsen af vederlaget til aflastningsfamilier og private døgninstitutioner., samt den løbende regulering heraf.

Til § 43

Der foreslås med § 43 en videreførelse af støtteperson som mulighed for at yde støtte til personer med handicap. Forskellen til støttemuligheden ledsagelse er, at en støtteperson ikke blot ledsager, men yder en socialpædagogisk indsats. En del af en støttepersons opgave kan være ledsagelse til f.eks. kulturelle arrangementer eller på indkøb, men støttepersonen skal yde en socialpædagogisk indsats i forbindelse med ledsagelsen. Støtte i form af en støtteperson skal derfor ydes, når personen med handicap har et behov for socialpædagogisk støtte og ikke kun et behov for ledsagelse. Dette understreges ved, at en støtteperson har karakter af støtte og alene kan ydes til personer med væsentlig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Der kan ydes støtte i form af både ledsagelse og støtteperson til en person med handicap.

Til *stk. 1*

Det foreslås med *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde en støtteperson til en person med handicap, der har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem. Bestemmelsen er en videreførelse af § 24, *stk. 1*, i bekendtgørelse om hjælp til personer med handicap. Dog præciseres det i bestemmelsen, at der skal foreligge et behov for socialpædagogisk støtte.

Til stk. 2

Der foreslås med *stk. 2* en afgrænsning af støttepersonens opgaver. En støtteperson skal efter bestemmelsen støtte en person med handicap i dennes psykiske, fysiske og sociale udvikling samt støtte personen til selv at kunne klare daglige gøremål. Bestemmelsen er en videreførelse af § 25, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Til stk. 3

Det foreslås med *stk. 3*, at kommunalbestyrelsen i afgørelsen om tilbud om støtte i form af en støtteperson, skal fastsætte støttepersonens ugentlige antal støttetimer.

Til stk. 4

Med *stk. 4* foreslås, at kommunalbestyrelsen ansætter en støtteperson. Kommunalbestyrelsen skal ved ansættelsen af støttepersonen lægge vægt på, hvilke støttebehov personen med handicap har, og dermed hvilke kvalifikationer støttepersonen skal have. Matchningen mellem en person med handicap og en støtteperson skal altid basere sig på en konkret vurdering.

Til stk. 5

Det foreslås med *stk. 5*, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere regler vedrørende støttepersoner, herunder om kvalifikations- og kompetencekrav samt indhentelse af børne- og straffeattest.

Til § 44

Til stk. 1

Med bestemmelsen, der er ny, foreslås det at indføre mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til hel- eller delvis dækning af omkostningerne ved, at en eller begge forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap flytter bopæl til en anden by. Formålet med bestemmelsen er at give kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde flyttehjælp, således at det bliver en reel mulighed for en familie med et barn med et handicap at flytte til sted hvor der er bedre mulighed for, at barnet kan modtage den rette hjælp. Der skal altid være tale om et tilbud, og der må aldrig lægges pres fra kommunalbestyrelsens side på en eller begge forældremyndighedsindehavere for, at denne flytter. Der er endvidere alene tale om en mulighed for kommunalbestyrelsen og ikke en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at yde økonomisk støtte efter bestemmelsen.

Der kan alene ydes støtte, når alle kravene i nr. 1-3 er opfyldt. Der kan således kun ydes flyttehjælp, når der for det første er tale om, at barnets behov for støtte og omsorg ikke eller kun vanskeligt kan imødekommes på familiens nuværende bopæl. Det er for det andet et krav, at barnets behov for støtte efter denne inatsisartutlov bedre kan imødekommes på den ønskede fremtidige bopæl. Endelig er det for det tredje et krav, at forældremyndighedsindehaverne

selv udtrykkeligt har udtrykt ønske om flytning. Med sidstnævnte krav understreges, at flyttehjælp skal ydes, når det er et ønske hos forældremyndighedsindehaverne og familien. Flytningen må derfor ikke alene være begrundet i, at en ny bopæl vil være mere hensigtsmæssig for kommunalbestyrelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver ligeledes kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde økonomisk støtte til hel- eller delvis dækning af omkostningerne ved, at en eller begge forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap flytter til en by, hvor der er truffet afgørelse om at deres barn med handicap er visiteret til et døgnophold.

Se bemærkningerne til stk. 1 herom.

Til § 45

Med bestemmelsen, der er ny, foreslås det at give kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde en person med handicap vedligeholdelsestræning på Det Landsdækkende Handicapcenter. Vedligeholdelsestræningen kan finde sted både ved ophold på Det Landsdækkende Handicapcenter og som ambulante træning. Formålet med vedligeholdelsestræningen er, at personen med handicap kan opretholde sin funktionsevne og evne til at fungere i hverdagen. Vedligeholdelsestræning på Det Landsdækkende Handicapcenter skal ikke træde i stedet for genoptræning, rehabilitering m.v., der varetages af sundhedsvæsenet, men har et andet formål og indhold.

Til stk. 1

Det foreslås med *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tilbyde en person med handicap vedligeholdelsestræning på Det Landsdækkende Handicapcenter. Der er ikke tale om en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at tilbyde vedligeholdelsestræningen på Det Landsdækkende Handicapcenter, men alene en mulighed. Det er et krav, at vedligeholdelsestræning findes at være af væsentlig betydning for personens opretholdelse af sit funktionsniveau. Ved begrebet funktionsniveau menes særligt personens evne til at klare sig i hverdagen og udføre almindelige hverdagsopgaver selvstændigt eller ved brug af hjælpemidler. Bestemmelsen giver ligeledes mulighed for at vedligeholdelsestræningen kan finde sted som et midlertidigt ophold. Dette har til formål at sikre, at personer med handicap uanset bopæl i Grønland kan drage fordel af vedligeholdelsestræningen.

Til stk. 2

Det foreslås med *stk. 2*, at kommunalbestyrelsen, inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse efter *stk. 1* om vedligeholdelsestræning, skal have en godkendelse fra Det Landsdækkende Handicapcenter. Det Landsdækkende Handicapcenter træffer beslutning om godkendelse på baggrund af en indstilling fra kommunalbestyrelsen. Indholdet af indstillingen kan

variere fra sag til sag afhængig af sagens karakter, og indholdet kan afklares i en dialog mellem kommunalbestyrelsen og Det Landsdækkende Handicapcenter. Det er afgørende, at personens behov og formålet med vedligeholdelsestræningen er tilstrækkeligt afklaret, inden Det Landsdækkende Handicapcenter skal træffe beslutning om godkendelse. Kommunalbestyrelsens indstilling kan med fordel tage udgangspunkt i den udførte udredning og handleplan. Det Landsdækkende Handicapcenters beslutning om, hvorvidt det vil godkende kommunalbestyrelsens indstilling til vedligeholdelsestræning er ikke en afgørelse, men et led i centerets faktiske forvaltningsvirksomhed.

Til stk. 3

Det foreslås med *stk. 3*, at Naalakkersuisut gives bemyndigelse til at fastsætte takster for kommunalbestyrelsens betaling for deres borgeres brug af vedligeholdelsestræning og ophold på Det Landsdækkende Handicapcenter.

Udgangspunktet er dog, at benyttelse af centret vil være uden brugerbetaling ved lovens ikrafttræden, se almindelige bemærkninger punkt 2.4.

Til § 46

Den foreslåede bestemmelse pålægger Naalakkersuisut, at udarbejde nærmere bestemmelser om hvilke former for støtteforanstaltninger kommunalbestyrelserne skal yde. Bemyndigelsen er indsat for at give mulighed at reglerne løbende kan tilpasses udvikling indenfor blandt andet hjælpemiddelsområdet til personer med handicap. Forslaget lægger således op til at, støtteforanstaltningerne reguleres i bekendtgørelsesform. Formålet med at fastsætte reglerne i bekendtgørelsesform er at give mulighed for løbende at tilpasse reglerne på hjælpemiddelsområdet til den samfundsmæssige og teknologiske udvikling på området.

Til § 47

Til stk. 1

Det foreslås med § 47, at muligheden for at yde støtte ved bolig i et bokollektiv i nærsamfundet videreføres. Med nærsamfund menes der inden for den pågældende kommune.

Formålet med støttemuligheden er at sikre, at personer, som har et større støttebehov, end det der som udgangspunkt kan dækkes ved støtte i eget hjem, kan modtage den fornødne hjælp og omsorg i trygge rammer.

Kravene i nr. 2 og 3 er en direkte videreførelse af § 39, stk. 1, i bekendtgørelse om hjælp til personer med vidtgående handicap. For så vidt angår kravet om, at personen på grund af sit handicap ikke kan bo i sit eget hjem, skal dette forstås således, at personen ikke kan klare sig i eget hjem med støtte efter denne inatsisartutlov. Det er et krav at personen på grund af væsentlig nedsat fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for støtte i hverdagen eller ikke kan bo i eget hjem.

Kravet i nr. 4 er en delvis videreførelse af sidste led i § 39, stk. 1, i bekendtgørelse om hjælp til personer med vidtgående handicap, dog således at det specificeres, at der er tale om, at pædagogisk og praktisk bistand kun er nødvendig i dagtimerne.

Det fastsættes med nr. 5, at det er et krav, at personens behov kan dækkes i en bolig i et bokollektiv. Kravet betyder, at kommunalbestyrelsen, inden der træffes afgørelse om bolig i en bokollektiv, skal afklare, hvorvidt personens støttebehov kan imødekommes i et bokollektiv, eller det snarere bør overvejes at tilbyde personen en bolig i en beskyttet boenhed.

Til stk. 2

Bestemmelsen åbner muligheden for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap bolig i et bokollektiv beliggende i en anden kommune, når personens behov for støtte ikke kan imødekommes ved ophold i et bokollektiv i nærsamfundet efter stk. 1.

Betingelserne opregnet i stk. 1, nr. 1-5 skal ligeledes være opfyldte, når en kommunalbestyrelse tilbyder en bolig i et botilbud i en anden kommune.

Muligheden for at tilbyde en bolig i et bokollektiv i en anden kommune er subsidiær i forhold til bestemmelsens stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 1 skal kommunalbestyrelsen tilbyde en bolig i et bokollektiv i nærmiljøet, mens det efter stk. 2 alene er en mulighed der kan tilbydes.

Bestemmelsen giver dog mulighed for, at der kan foretages et bedre match mellem personen med handicap og det enkelte bokollektiv, når der åbnes op for muligheden for at indgå aftaler med andre kommunalbestyrelser om at benytte deres bokollektiver. Der gives således mulighed for at udnytte ressourcerne bedst muligt på tværs af kommunerne.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer de krav, der stilles til en kommunalbestyrelse, for at denne kan tilbyde plads i et bokollektiv i en anden kommune.

Af nr. 1 fremgår det, at der skal indhentes et samtykke fra personen med handicap eller dennes værge. Det er således et krav for at kommunalbestyrelsen kan fravige en persons krav på en plads i et bokollektiv i nærmiljøet efter stk. 1, at personen samtykker hertil.

Ved indhentelse af samtykket skal det sikres, at kommunalbestyrelsen giver personen med handicap eller dennes værge de informationer, denne har brug for, for at kunne træffe en beslutning på oplyst grundlag.

Personen skal herefter give samtykke om at modtage pladsen i det konkrete bokollektiv beliggende i en anden kommune. Der er ingen formkrav til samtykket, dog skal sagsbehandleren nedskrive samtykket i notatform, såfremt at dette gives mundtligt.

Mangler personen med handicap evnen til at give et informeret samtykke og eventuelt modsætter sig flytningen, kan kommunalbestyrelsen indstille til Departementet med ansvar for sociale anliggender (Naalakkersuisoq for Familie) at træffe afgørelse om optages i et bestemt

botilbud efter § 36 i inatsisartutlov om magtanvendelse inden for det sociale område, hvortil der henvises.

Af nr. 2 fremgår det, at der skal være indgået en skriftlig bindende aftale mellem personens hjemkommune og kommunalbestyrelsen, hvori det konkrete bokollektiv er beliggende, før personens hjemkommune kan tilbydes en plads i det konkrete bokollektiv.

Bestemmelsen skal ses i det lys, at en kommunalbestyrelse ikke frit kan råde over bokollektiver oprettet af andre kommunalbestyrelser.

Til § 48

Til stk. 1

Det foreslås med § 48, at muligheden for at yde støtte ved bolig i en beskyttet boenhed videreføres. Formålet med støttemuligheden er at sikre, at personer, som har et større støttebehov end det der som udgangspunkt kan dækkes ved en bolig i et bokollektiv, kan modtage den fornødne hjælp og omsorg i form af en bolig i en beskyttet boenhed. Det fremgår af kravene i såvel nr. 2 og nr. 3 at personen med handicap på grund af væsentligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for støtte i hverdagen på grund af handicappet eller at personen med handicap ikke kan bo i eget hjem på grund af væsentlig nedsat fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Kommunalbestyrelse skal tilbyde en person med handicap ophold i en beskyttet boenhed efter bestemmelsen og personen med handicap skal samtykke hertil. Der skal være tale om et informeret og frivilligt samtykke.

Mangler personen med handicap evnen til at give et informeret samtykke og eventuelt modsætter sig flytningen, kan kommunalbestyrelsen indstille til Departementet med ansvar for sociale anliggender (Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender) at træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud efter § 36 i inatsisartutlov om magtanvendelse inden for det sociale område, hvortil der henvises.

Det er efter nr. 4 et krav, at personen har behov for støtte, udover hvad der kan tilbydes i et bokollektiv, herunder behov for støtte døgnet rundt. Dog har kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde bolig i en beskyttet boenhed, såfremt borgeren ønsker dette, selvom borgeren med en massiv støtteindsats godt vil kunne klare sig i et bokollektiv. Der er alene tale om en mulighed for kommunalbestyrelsen, og det kræver, at borgeren selv ønsker en bolig i en beskyttet boenhed på grund af f.eks. beliggenhed tættere på borgerens pårørende.

Det foreslås med nr. 5, at det er et krav, at personens behov kan dækkes i en bolig i en beskyttet boenhed. Kravet betyder, at kommunalbestyrelsen, inden der træffes afgørelse om bolig i en beskyttet boenhed skal afklare, hvorvidt personens støttebehov kan imødekommes i en beskyttet boenhed, eller det snarere bør overvejes at tilbyde personen ophold på et døgntilbud.

Til stk. 2

Bestemmelsen åbner muligheden for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap bolig i en beskyttet boenhed beliggende i en anden kommune, når personens behov for støtte ikke kan imødekommes ved ophold i en beskyttet boenhed i nærsamfundet efter stk. 1.

Betingelserne opregnet i stk. 1, nr. 1-5 skal ligeledes være opfyldte, når en kommunalbestyrelse tilbyder en bolig i en beskyttet boenhed i en anden kommune.

Muligheden for at tilbyde en bolig i en beskyttet boenhed i en anden kommune er subsidiær i forhold til bestemmelsens stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 1 skal kommunalbestyrelsen tilbyde en bolig i en beskyttet boenhed i nærmiljøet, mens det efter stk. 2 alene er en mulighed der kan tilbydes.

Bestemmelsen giver dog mulighed for, at der kan foretages et bedre match mellem personen med handicap og den enkelte beskyttede boenhed, når der åbnes op for muligheden for at indgå aftaler med andre kommunalbestyrelser om at benytte deres beskyttede boenheder. Der gives således mulighed for at udnytte ressourcerne bedst muligt på tværs af kommunerne.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer de krav der stilles til en kommunalbestyrelse for at denne kan tilbyde plads i en beskyttet boenhed i en anden kommune.

Af nr. 1 fremgår det, at der skal indhentes et samtykke fra personen med handicap eller dennes værge. Det er således et krav, for at kommunalbestyrelsen kan fravige persons krav på en plads i en beskyttet boenhed i nærmiljøet efter stk. 1, at personen samtykker hertil.

Ved indhentelse af samtykket skal det sikres, at kommunalbestyrelsen giver personen med handicap eller dennes værge de informationer, denne har brug for, for at kunne træffe en beslutning på oplyst grundlag.

Personen skal herefter give samtykke om at modtage pladsen i den konkrete beskyttede boenhed beliggende i en anden kommune. Der er ingen formkrav til samtykket, dog skal sagsbehandleren nedskrive samtykket i notatform, såfremt at dette gives mundtlig.

Mangler personen med handicap evnen til at give et informeret samtykke og eventuelt modsætter sig flytningen, kan kommunalbestyrelsen indstille til departementet med ansvar for sociale anliggender (Naalakkersuisoq for Familie) at træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud efter § 36 i inatsisartutlov om magtanvendelse inden for det sociale område, hvortil der henvises.

Af nr. 2 fremgår det, at der skal være indgået en aftale mellem personens hjemkommune og kommunalbestyrelsen, hvori den konkrete beskyttede boenhed er beliggende, før personens hjemkommune kan tilbydes en plads i den konkrete beskyttede boenhed.

Bestemmelsen skal ses i det lys, at en kommunalbestyrelse ikke frit kan råde over beskyttede boenheder oprettet af andre kommunalbestyrelser.

Til § 49

Det foreslås med § 49, at muligheden for at yde støtte i form af ophold på et døgntilbud videreføres. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at den gruppe af personer med handicap, som har det største støttebehov, modtager tilstrækkelig og specialiseret støtte, som dækker deres behov.

Til stk. 1

Det foreslås med *stk. 1*, at der stilles en række krav for, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at tilbyde ophold på et døgntilbud.

Det er et krav, at personen har behov for støtte i hverdagen på grund af sit handicap, at personen ikke kan bo i sit eget hjem på grund af sit handicap. Disse 2 krav skal fortolkes i overensstemmelse med de lignende krav, der er knyttet til bokollektiver og beskyttede boenheder.

Det er et krav, at personen har behov for støtte, udover hvad der kan tilbydes i en beskyttet boenhed. Behovet for støtte skal tage afsæt i, at personen på grund af væsentlig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, har et så omfattende og specialiseret støttebehov til daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling og at dette støttebehov ikke kan dækkes på anden vis end ved ophold på et døgntilbud. Der skal her ske en vurdering af, hvilken støtte der kan ydes i beskyttede boenheder i kommunen, hvor der under hensyn til kommunalbestyrelsens forsyningsforpligtelse efter § 14 vil være en bolig til personen inden for en overskuelig fremtid. Der er og forventes også i fremtiden at være et vist overlap mellem målgruppen for beskyttede boenheder og døgntilbud. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at tilbyde ophold på et døgntilbud, såfremt personen med handicap ønsker dette, selvom vedkommende med en massiv støtteindsats godt vil kunne klare sig i en bolig i en beskyttet boenhed. Der er alene tale om en mulighed for kommunalbestyrelsen, og det kræver, at personen med handicap selv ønsker at have ophold på et døgntilbud, på grund af f.eks. bedre muligheder for at modtage specialiseret støtte eller beliggenhed tættere på borgerens pårørende.

Det er et krav, at personens behov kan dækkes ved ophold på et døgntilbud. Kravet betyder, at kommunalbestyrelsen, inden der træffes afgørelse om ophold på et døgntilbud skal afklare, hvorvidt personens støttebehov kan imødekommes på et døgntilbud i Grønland, eller det snarere bør overvejes at tilbyde personen ophold på et døgntilbud uden for Grønland.

Til stk. 2

Det foreslås med *stk. 2*, at en person, der har ophold på et døgntilbud har ret til lomme- og tøjpenge, hvis personen ikke modtager anden offentlig forsørgelsesydelse.

Til stk. 3

Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler om lomme- og tøjpenge. Bestemmelsen påtænkes bl.a. anvendt til fastsættelse af beløbets størrelse, om rådighedsbeløb og om døgntilbuddets mulighed for at tilbageholde et beløb af pædagogiske årsager.

Til § 50

Det foreslås med § 50, at muligheden for, at en person med handicap kan indstilles til ophold på et døgntilbud uden for Grønland videreføres. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at i de helt særlige tilfælde, hvor en persons behov for specialiseret støtte ikke kan imødekommes i Grønland, kan personen alligevel tilbydes det nødvendige tilbud uden for Grønland. Det understreges, at mulighederne for at yde den fornødne støtte i Grønland skal være udtømte.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen som hovedregel ikke bør anvende ophold udenfor Grønland.

Der foreslås med *stk. 1* at en person med handicap skal tilbydes døgnophold på henholdsvis en bolig i et bokollektiv, jf. § 47, en beskyttet boenhed, jf. § 48, eller i et døgnophold, jf. § 49. Det kræves, at kommunalbestyrelsen sikrer at dette døgnophold er i Grønland medmindre forholdet er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i *stk.2*.

Til stk. 2

Det foreslås med *stk. 2*, at Naalakkersuisut skal godkende kommunalbestyrelsens afgørelse om at tilbyde en person med handicap ophold i et døgntilbud uden for Grønland på baggrund af en indstilling fra kommunalbestyrelsen. Indholdet af indstillingen kan variere fra sag til sag afhængig af sagens karakter, og indholdet kan afklares i en dialog mellem kommunalbestyrelsen og Naalakkersuisut. Det er afgørende, at personens støttebehov er tilstrækkeligt afklaret, inden indstillingen fremsendes til Naalakkersuisut med henblik på godkendelse. Kommunalbestyrelsens indstilling kan med fordel tage udgangspunkt i den udførte udredning og handleplan.

Til stk. 3

Der foreslås med *stk. 3*, at give Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om ophold i døgntilbud uden for Grønland. Bemyndigelsen påtænkes bl.a. anvendt til fastsættelse af regler om sagsbehandlingsprocedure, kommunalbestyrelsens indstillingen, opfølgning og hjemtagelsesprocedure.

Til § 51

Til stk. 1

Med bestemmelsen, der er ny, foreslås, at der gives mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap et midlertidigt ophold uden for Grønland med henblik på kompetenceudvikling eller rehabilitering.

Rehabilitering defineres som en række indsatser, der støtter det enkelte menneske, som har eller er i risiko for at få en nedsat funktionsevne, i at opnå og vedligeholde bedst mulig funktionsevne, herunder at fungere i samspil med det omgivne samfund.

Målet hermed er, at mennesker med funktionsnedsættelser opnår uafhængighed og selvbestemmelse og herigennem kan opnå personlig frihed. (Kilde: World Health Organisation, 2011)

Det er et krav, at personens behov ikke kan dækkes i Grønland, f.eks. fordi der ikke findes den fornødne specialistviden om personens handicap.

Midlertidige ophold efter bestemmelsen kan f.eks. være på en specialefterskole eller på Institut for Blinde og Svagsynede i København.

Tilbud efter bestemmelsen kan både gives til børn og voksne med et handicap.

Bestemmelsen er som resten af inatsisartutloven subsidiær i forhold til den øvrige lovgivning. Dette betyder bl.a., at såfremt der kan ydes støtte efter uddannelseslovgivning til et ophold på en specialefterskole, skal støtten ydes efter uddannelseslovgivningen og ikke efter denne bestemmelse.

Til stk. 2

Det foreslås med *stk. 2*, at der gives bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om midlertidige ophold uden for Grønland efter bestemmelsen. Bemyndigelsen påtænkes bl.a. anvendt til udstedelse af regler vedrørende længden af midlertidige ophold.

Til § 52

Til stk. 1

Med bestemmelsen, der er ny, gives der mulighed for, at der kan ske anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud efter rettens bestemmelse i forbindelse med en kriminalretlig sag. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at en person med handicap, som skal sidde i varetægtssurrogat, kan blive anbragt på et sikret døgntilbud i Grønland.

Af nr. 1 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om opretholdt anholdelse i et egnet hjem eller døgntilbud af en person med handicap efter retsplejelovens § 358, jf. § 361, stk. 2, nr. 3.

Af nr. 2 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om tilbageholdelse af en person med handicap i et egnet hjem eller institution efter

retsplejelovens § 359, jf. § 361, stk. 2, nr. 3. Det bemærkes, at begrebet ”institution” er taget fra retsplejeloven, men at en ”institution” i denne inatsisartutlov skal forstås som et døgntilbud.

Af nr. 3 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om foranstaltninger efter Kriminallov for Grønland kapitel 32 eller 33.

Til stk. 2

Bestemmelsen pålægger kommunalbestyrelserne at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der er blevet vurderet sikkerhedsmæssigt forsvarligt af politiet.

Når retten har truffet afgørelse efter stk. 1, nr. 1, dvs. retten har truffet beslutning om opretholdt anholdelse, fastsætter denne bestemmelse, at kommunalbestyrelsen hurtigst muligt skal fremskaffe et egnet tilbageholdssurrogat, således at personen med handicap ikke skal tilbageholdes i en detention eller tilsvarende upassende sted for en person med handicap under anholdelsen. Kommunalbestyrelsen har altså til opgave at lave et nødberedskab.

Til stk. 3

Bestemmelsen pålægger kommunalbestyrelserne at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der er blevet vurderet sikkerhedsmæssigt forsvarligt af politiet.

Når retten har truffet afgørelse efter stk. 1, nr. 2, dvs. personen er tilbageholdt af politiet, fastsætter denne bestemmelse, at kommunalbestyrelsen hurtigst muligt, dog senest indenfor 72 timer, skal fremskaffe et egnet tilbageholdssurrogat, således at personen med handicap ikke skal tilbageholdes i en detention eller tilsvarende upassende sted for en person med handicap under tilbageholdelsen. Kommunalbestyrelsen har altså til opgave at lave et nødberedskab.

Til § 53

Med bestemmelsen, der er ny, gives der mulighed for, at der kan ske anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud i forbindelse med afsoning af en dom. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at en person med handicap, som skal afsone en dom, kan afsone på et sikret døgntilbud i Grønland, som defineret i inatsisartutlovens § 18.

Til § 54

Bestemmelsen er en videreførsel af gældende ret, således at en kommunalbestyrelse kan etablere forsøgsordninger, hvor der kan tilbydes personer med handicap støtte udover de støttemuligheder, der fremgår af denne inatsisartutlov

Formålet med forsøgsbestemmelsen er at styrke udviklingen i de kommunale tilbud og sikre muligheden for en bedre ressourceudnyttelse.

Erfaringerne fra andre forsøgsbestemmelser har vist, at der er et behov for en generel adgang til at iværksætte forsøg og derigennem oprette andre tilbud end dem, der er omtalt i denne inatsisartutlov.

En kommunalbestyrelse kan kun etablere en støtteordning efter godkendelse af Naalakkersuisut, ligesom ethvert forsøg vil kunne bringes til ophør, hvis de vilkår, der er stillet for forsøget, ikke overholdes. Der kan kun gives tilladelse til konkrete, nærmere afgrænsede forsøg. Det er en forudsætning for godkendelsen, at forsøget skønnes fagligt forsvarligt og økonomisk bæredygtigt såvel under hensyn til det konkrete forsøgsområde som i sammenhæng med den øvrige opgaveløsning.

I godkendelsen kan fastsættes bestemmelser om kompetencen til at føre tilsyn med forsøget.

Til § 55

Til stk. 1

Med bestemmelsens *stk. 1* ændres reglerne om adgangen til besøgsrejser til at være en ubetinget rettighed for den enkelte person med handicap.

Det følger af *stk. 1*, at en person med handicap, som er over 18 år, og som har ophold i et boligkollektiv, en beskyttet boenhed eller et døgntilbud som er beliggende uden for personens hjemsted, er berettiget til 1 betalt besøgsrejse til sit hjemsted om året.

Formålet med bestemmelsen er at hjælpe personer, der har ophold uden for deres hjemsted, til at bevare tilknytningen til hjemstedet. Med hjemstedet henvises som udgangspunkt til den by eller bygd, hvor personen med handicap havde ophold, før personens ophold på botilbudet.

Andre forhold, herunder personen med handicaps personlige relationer, kan indgå i vurderingen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor de pårørende til personen med handicap er fraflyttet den tidligere bopæl. I denne situation vil der kunne gives besøgsrejser til de nære pårørendes nye bopæl, således at relationen til de nære pårørende sikres bedst muligt.

Til stk. 2

Med *stk. 2* foreslås muligheden for at lade pårørende indtræde i personen med handicaps ret til besøgsrejse. Pårørendes adgang til besøgsrejse er subsidiær i forhold til personen med handicaps adgang. Det er således en betingelse for, at pårørende kan indtræde i retten til besøgsrejse, at personen ikke selv er i stand til at benytte sin besøgsrejse. Ordningen vil eksempelvis kunne anvendes til at yde et forældrepar hjælp til at besøge et fællesbarn over 18 år.

Til stk. 3

Med bestemmelsens *stk. 3* foreslås indført en udtrykkelig og ubetinget ret for børn med handicap, som har ophold på et døgntilbud beliggende uden for barnets hjemsted, til 2 årlige besøgsrejser til hjemstedet eller forældrenes bopæl. Retten til to besøgsrejser gælder til og med det fyldte 18 år.

Bestemmelsen giver ligeledes mulighed for, at forældremyndighedsindehaverne eller en anden nærtstående i stedet kan benytte besøgsrejsen. For at forældremyndighedsindehaverne eller en anden nærtstående kan benytte besøgsrejsen, skal dette efter en konkret vurdering skønnes at være til barnets bedste.

Formålet med besøgsrejserne er, at barnet eller den unge opretholder en tilknytning til sit fysiske hjemsted. Det er udgangspunktet, at besøgsrejsen skal gå til hjemstedet.

Med bestemmelsen har man dog ønsket at opretholde en adgang til at foretage en konkret vurdering af, om det undtagelsesvist findes bedre stemmende med barnet behov, at besøget afvikles, hvor barnet opholder sig.

En 3. besøgsrejse skal tildeles, hvis det vurderes nødvendig for at opretholde en rimelig kontakt mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne. Om den 3. rejse er nødvendig, skal afgøres efter en konkret vurdering af forholdet mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne.

Om det må anses for nødvendigt ”for at opretholde kontakten mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne” skal vurderes individuelt i hver enkelt sag. Bestemmelsens udgangspunkt er dog, at hvis det skønnes, at der gennem en yderligere besøgsrejse kan opnås en bedre kontakt mellem barn og forældre og dette vil være til barnets bedste, skal besøgsrejsen bevilges.

Til stk. 4

Med bestemmelsens *Stk. 4* fastslås det, at retten til betalte besøgsrejser efter stk. 1-3 også omfatter personer med handicap, der har ophold uden for Grønland.

Bestemmelsen fastslår endvidere, at en person mellem 18 og 24 år med handicap, der har midlertidigt ophold på et døgntilbud uden for Grønland, har ret til 2 betalte besøgsrejser, uanset at nærværende bestemmelses *stk. 1* indeholder en begrænsning om, at personer over 18 år kun skal have adgang til 1 betalt besøgsrejse årligt.

Til stk. 5

Bestemmelsens *stk. 5* fastslår, at en person over 18 år med handicap, der har haft ophold på et døgntilbud i mere end 10 år efter det fyldte 18. år, dvs. efter personen er fyldt 29 år, kun har ret til 1 besøgsrejse til sit hjemsted hvert 2. år.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at personer med et langvarigt ophold over tid må antages at få en sådan tilknytning til personerne og beboerne på døgntilbuddet, at tilknytningen til hjemstedet formindskes. Det er dog med bestemmelsen givet mulighed for, at der kan bevares en vis tilknytning til hjemstedet, såfremt personen fortsat ønsker dette.

Til stk. 6

Bestemmelsens *stk. 6* giver mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til en by i nærheden af personens hjemsted eller forældremyndighedernes hjemsted.

Bestemmelsens anvendelsesområde vil være de tilfælde, hvor det ikke vil være praktisk muligt, eller vil være forbundet med uforholdsmæssige store udgifter for kommunalbestyrelsen eller ulemper for personen med handicap, at fragte personen til hjemstedet.

Herudover vil bestemmelsen kunne anvendes i de situationer, hvor der ikke er de nødvendige støttemuligheder og faciliteter til rådighed på hjemstedet. Dette skal forstås således, at det ikke vil være til personen med handicaps bedste at fragte personen til hjemstedet på grund af manglende muligheder for at yde den støtte, som personen har brug for. Her giver bestemmelsen i stedet mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til den nærmeste by der har de nødvendige faciliteter til at dække personen med handicaps støtte behov.

Bestemmelsen fastslår ligeledes, at såfremt der ydes en besøgsrejse til en by i nærheden af hjemstedet eller forældremyndighedsindehaverenes hjemsted, skal kommunalbestyrelsen ligeledes arrangere, at forældremyndighedsindehaverene eller personens forældre eller andre nære pårørende kan rejse til denne by.

Til stk. 7

Det fastslås i *stk. 7*, at betalingsforpligtelsen for udgifterne i forbindelse med besøgsrejsen påhviler kommunalbestyrelsen i hjemkommunen. Betalingsforpligtelsen omfatter de samlede rejseudgifter, herunder udgifter til det nødvendige antal ledsagers rejse- og opholdsudgifter, for de rejsedøgn, besøgsrejsen varer.

Herudover skal kommunalbestyrelsen afholde de udgifter, der er forbundet med forældremyndighedsindehavernes, forældrene eller andre pårørendes rejse til en anden by i forbindelse med besøgsrejser bevilget efter *stk. 5*. Formålet hermed er at sikre, at der opretholdes en kontakt til familie og pårørende fra hjemstedet, når det ikke er muligt at fragte personen til hjemstedet.

Kommunalbestyrelsens betalingsforpligtelse er begrænset til højst 9 besøgsrejsedøgn. Rejsetid i forbindelse med start og slutning af besøgsrejsen medregnes ikke i de 9 døgn.

Bestemmelsen skal forstås således, at personen har ret til 9 døgn på hjemstedet plus den nødvendige rejsetid.

Til stk. 8

Bestemmelsens *stk. 8* bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelsen af udgifterne, herunder bl.a. regler vedrørende udgifter i forbindelse med en ledsagers rejse, herunder dagpenge, ledsagerhonorar og tabt arbejdsfortjeneste for ledsagere der ikke er pårørende.

§ 56

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* giver personer med handicap, som har ophold i et bokollektiv, en beskyttet boenhed eller et døgntilbud uden for vedkommendes hjemsted, ret til en rejse i forbindelse med en nær pårørendes alvorlige sygdom, død eller begravelse.

Alvorlige sygdomme omfatter blandt andet de fleste ondartede kræftformer og visse hjernetumorer, visse alvorlige sygdomme i hjerte og hjerte-hjertekar sygdomme, organsvigt med behov for transplantation, visse fremadskridende neurologiske sygdomme, permanent tab af syn, total døvhed. Listen er ikke udtømmende. For en uddybende liste kan der henvises til Vejledning om nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller død og begravelse.

Retten til rejser gælder, uanset om personen har ophold i Grønland eller uden for landets grænser.

Rejse meddelt efter denne bestemmelse påvirker ikke retten til besøgsrejse i henhold til forslagens § 55.

Til *stk. 2*

I *stk. 2* fastsættes, at kommunalbestyrelsen har betalingsforpligtelsen for udgifterne i forbindelse med rejse til en nær pårørendes alvorlige sygdom, død eller begravelse, efter samme regler som følger af § 55, *stk. 7*.

Til *stk. 3*

Ifølge *stk. 3* kan kommunalbestyrelsen i hjemkommunen til en person med handicap, der har ophold på botilbud uden for hjemstedet, tilbyde støtte til rejse til personens nære pårørende, i tilfælde af personens alvorlige sygdom eller i forbindelse med særlige mærkedage, herunder runde fødselsdage, barnedåb, konfirmation, bryllup, sølvbryllup, begravelser eller lignende.

Støtte i medfør af *stk. 3* kan ydes til en eller flere nære pårørende.

Det er en betingelse, for at en kommunalbestyrelse kan yde støtte efter *stk. 3*, at personen der besøges, er omfattet af persongruppen for forslagens § 55.

Det skal bemærkes, at bestemmelsen alene bemyndiger kommunalbestyrelserne til at yde støtte, men indeholder ikke en forpligtelse hertil.

Til *stk. 4*

Stk. 4 indeholder bemyndigelse for Naalakkersuisut til at fastsætte regler vedrørende tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelse af udgifter dertil. Reglerne kan vedrøre de samme forhold som ved bemyndigelsen i § 55, *stk. 8*, se bemærkningerne hertil.

Til § 57

Ifølge bestemmelsen kan støtte til hel eller delvis dækning af kistetransport ydes af kommunalbestyrelsen i hjemkommunen til en beboer omfattet af forslaget § 55, hvis beboeren dør under dennes ophold på botilbud uden for hjemstedet. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at yde støtte, men hel eller delvis dækning kan overvejes, hvor den afdøde eller dennes pårørende har udtrykt ønske om begravelse på hjemstedet, og hvor de konkrete forhold taler for støtten. Bestemmelsen er ikke geografisk begrænset til Grønland, hvorfor der ligeledes kan ydes hjælp til betaling af kistetransport hjem til Grønland fra andre dele af rigsfællesskabet og udlandet, når personen med handicap er visiteret hertil af Naalakkersuisut.

Til § 58

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at personer med handicap modtager støtte svarende til personens til enhver tid gældende behov, uanset at personens støttebehov forværres eller forbedres over tid.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsættes i *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at igangværende støtte efter denne inatsisartutlov tjener sit formål, og skal derfor sikre, at støtten for den enkelte tilpasses løbende.

Kommunalbestyrelsen bør således tilstræbe flere gange årligt af egen drift at vurdere, om en person med handicap har et ændret støttebehov, medmindre personens handicap er vurderet permanent og stabilt uden udsigt til ændring.

Såfremt en kommunalbestyrelse bliver opmærksom på, at en person med handicap har behov for ændringer i den bevilligede støtte, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at genvurdere personens støttebehov. Dette gælder uanset at der ikke er forløbet seks måneder siden seneste vurdering.

Til stk. 2

Det fastsættes i *stk. 2*, at når en kommunalbestyrelse får kendskab til, at en person med handicap ikke modtager den rette støtte, er kommunalbestyrelsen forpligtiget til at træffe afgørelse om ændring af støtten.

Til stk. 3

Det fastsættes i *stk. 3*, at kommunalbestyrelsen skal høre personen med handicap og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehaverne, i forbindelse med vurderingen af, om der skal træffes afgørelse om ændret støtte. Kommunalbestyrelsen kan således ikke træffe beslutning om ændret støtte alene på grundlag af en faglig vurdering hos kommunalt ansat personale eller andre fagpersoner. Personen med handicap skal høres i sagen. Høringen skal have form af en samtale.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 23 for uddybende bemærkninger til afholdelse af samtaler med personer med handicap.

Til stk. 4

Det fastsættes i *stk. 4*, at støtteforanstaltningerne, der ydes til støtte for en person med handicap, skal ophøre, når målet med dem er nået.

Ved vurdering af om målet for støtten er nået, skal der være fokus på, hvorvidt personen har en nedsat funktion set i forhold til andre borgere, når der ses på personens mulighed for at fungere i det daglige liv, herunder i det samfundsmæssige liv.

Personens funktionsnedsættelse skal således afføde et kompensationsbehov for personen, for at denne kan fungere som andre borgere i lignende situationer.

Det er således personens kompensationsbehov, der er afgørende for, om personen fortsat er berettiget til fortsat at modtage den bevilligede støtte.

Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om ophør af støtteforanstaltninger vurdere, hvorvidt en ny form for støtte til personen med handicap skal træde i stedet for den hidtidige støtte. Har personen fortsat behov for støtte, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at personen modtager den nødvendige støtte.

Til stk. 5

I *stk. 5* fastsættes, at en kommunalbestyrelse skal have udarbejdet en handleplan, jf. § 26 og have afholdt en samtale, jf. § 23, inden der træffes afgørelse om ophør af støtte efter kapitel 8.

Bestemmelsen pålægger således kommunalbestyrelsen at høre personen med handicap og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehaverne, i forbindelse med vurderingen af, om der skal træffes afgørelse om ophør af støtte. Kommunalbestyrelsen kan således ikke træffe beslutning om ændret støtte alene på grundlag af en faglig vurdering hos kommunalt ansat personale eller andre fagpersoner. Personen med handicap skal høres i sagen. Høringen skal have form af en samtale.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 23 for uddybende bemærkninger til afholdelse af samtaler med personer med handicap.

Bestemmelsen pålægger endvidere kommunalbestyrelsen at udarbejde en handleplan, således at det afklares, hvad der skal ske fremadrettet når den ydede støtte ophører.

Til 59

Bestemmelsen har til formål at sikre, at en kommunalbestyrelses afgørelse om ophør på botilbud for en person med handicap sker på grundlag af en saglig vurdering under iagttagelse af relevante hensyn.

Til stk. 1

Efter bestemmelsens *stk. 1* stilles krav om, at kommunalbestyrelsen i undersøgelsesperioden, altså før der kan træffes afgørelse om anbringelsens ophør, skal have afklaret 4 væsentlige forhold.

Forholdene er oplistet i numrene 1-4.

Til nr. 1

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at sikre, at en person med handicap fortsat vil modtage den støtte efter kapitel 9, der er nødvendig for at dække personens behov efter personens hjemgivelse fra et døgntilbud.

Til nr. 2

Bestemmelsen indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at udarbejde en handleplan.

Kommunalbestyrelsens skal således inden hjemsendelsen have afklaret alt det praktiske og forholdt sig til personen med handicap og hjemmets behov før, under og efter hjemgivelsen.

Til nr. 3

Formålet med bestemmelsen er, at personen med handicap, eller dennes værge, bliver hørt som led i undersøgelsen, før der træffes afgørelse om ophør af ophold på døgntilbud.

Kommunalbestyrelsen skal kunne dokumentere, at der har været afholdt en samtale, og hvad personen med handicap og værgen i den anledning har udtalt. Dette kan være i form af eksempelvis et skriftligt referat af samtalen. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at følge personen med handicaps ønske, men personens tilkendegivelse skal indgå i kommunalbestyrelsens afgørelse.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 23 for uddybende bemærkninger til afholdelse af samtaler med personer med handicap.

Til nr. 4

Med bestemmelsen stilles krav om, at kommunalbestyrelsen skal indhente en skriftlig udtalelse fra botilbuddet. Udtalelsen skal indeholde anbringelsesstedets stillingtagen til en eventuel afgørelse om ophør af anbringelsen, samt status på personen med handicaps generelle trivsel og om personen fortsat har behov for støtte i form af ophold uden for hjemmet.

Til stk. 2

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at sikre, at et barn med handicap fortsat vil modtage den støtte efter kapitel 8, der er nødvendigt for at dække barnets behov efter barnets hjemgivelse fra et døgntilbud.

Bestemmelsen forpligter endvidere kommunalbestyrelsen til at tage stilling til om der tilbydes støtteforanstaltninger til barnet og forældremyndighedsindehaverne med henblik på at bidrage til en så skånsom overgang som muligt fra døgntilbud til hjemmet.

Til stk. 3

Det fastsættes i *stk. 3*, at såfremt døgntilbuddet i sin udtalelse, jf. *stk. 1, nr. 4*, anbefaler, at personen med handicap fortsat har ophold på døgntilbuddet, skal kommunalbestyrelsen indhente en udtalelse fra Det Landsdækkende Handicapcenter, før der kan træffes afgørelse i sagen. Kommunalbestyrelsen skal således afvente udtalelsen fra Det Landsdækkende Handicapcenter, før der kan træffes en endelig afgørelse i sagen.

En udtalelse fra Det Landsdækkende Handicapcenter er ikke bindende for kommunalbestyrelsen, når der træffes en afgørelse, men en kommunalbestyrelse skal medtage udtalelsen i sin vurdering forud for en afgørelse.

Til stk. 4

Bestemmelsen er indsat for at sikre, at personen med handicap og døgntilbuddet har tid til at forberede sig på hjemgivelsen, ligesom der kan være praktiske støtteforanstaltninger, der skal være i orden, før personen kan komme hjem.

Bestemmelsen er en minimumsbestemmelse, som derfor ikke er til hinder for, at kommunalbestyrelsen kan meddele et længere hjemgivelsesvarsel. Længere varsel kan være relevant eksempelvis i tilfælde, hvor personen med handicap skal hjemgives fra ophold uden for Grønland, eller i tilfælde hvor personen eller hjemmet skal forberedes bedre over en længere periode.

Det er både personen eller dennes eventuelle værge samt døgntilbuddet, der skal have modtaget varslingen om hjemgivelse. Kravet om minimum 12 uger er ikke opfyldt før både døgntilbuddet og personen eller dennes eventuelle værge har modtaget varslingen om hjemgivelsen. De 12 uger tælles fra den dato, hvor meddelelsen om hjemgivelse er kommet frem til begge aktører. Kommunalbestyrelsen har bevisbyrden for, at meddelelsen er kommet frem.

Varslingsfristen kan dog fraviges, hvis der er væsentlige hensyn der gør det nødvendigt.

De væsentlige hensyn kan både være af hensyn til personen selv, herunder at der er behov for en helt anden støtte, men den kortere varslingsfrist kan ligeledes skyldes andre hensyn, f.eks. at døgntilbuddet ikke kan håndtere personen, herunder hensynet til de andre beboere og personales sikkerhed og trivsel. Økonomiske hensyn kan ikke begrunde en fravigelse af 12 ugers fristen.

Til stk. 5

Ved ophold på døgntilbud uden for Grønland, fastsætter bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen i hjemkommunen, skal indhente en redegørelse fra opholdskommunen uden for Grønland,

inden afgørelse om hjemgivelse træffes. Bestemmelsen i stk. 4 om 12 ugers varsling finder tilsvarende anvendelse.

Til § 60

Til stk. 1

Med *stk. 1* foreslås, at kommunalbestyrelsen skal føre et personrettet tilsyn med forholdene for en person med handicap, som har ophold på et botilbud, det vil sige i et bokollektiv, i en beskyttet boenhed eller på et døgntilbud i Grønland.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen som led i tilsynet skal sikre sig, at opholdet på botilbuddet fortsat opfylder personens fysiske, psykiske, sociale behov.

Et redskab i kommunalbestyrelsens personrettede tilsyn efter stk. 1 på døgntilbud vil være statusrapporten fra døgntilbuddet efter den foreslåede bestemmelse i § 28. Statusrapporten er ikke tilstrækkelig til, at kommunalbestyrelsen har opfyldt sin forpligtelse til at føre et personrettet tilsyn. Statusrapporten kan i stedet være et redskab til tilrettelæggelse af tilsynet.

Det personrettede tilsyn efter stk. 1 er en delvis videreførelse af kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelse efter § 21 a i landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap. Det ønskes dog med bestemmelsen, at der ikke blot føres tilsyn med forholdene, som personen lever under, men at kommunalbestyrelsen i sit tilsyn tager stilling til, hvorvidt døgnopholdet samt eventuelt øvrig iværksat støtte fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov. Tilsynet skal dermed danne grundlag for en vurdering af, hvorvidt der er grund til at ændre indsatsen.

Til stk. 2

Tilsynsenheden skal føre et driftsmæssigt tilsyn for personer med handicap efter inatsisartutlovens kapitel 3 på bokollektiver og i beskyttede boenheder.

Der er alene tale om et driftsorienteret tilsyn med botilbuddet som helhed og de generelle forhold for beboerne, som har ophold i botilbuddet. Der er dermed ikke et tilsyn med den enkelte beboer, som har ophold i botilbuddet.

Til stk. 3

Med *stk. 3* foreslås, at tilsynet efter stk. 1 både kan foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor botilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at botilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan give et her-og-nu billede af situationen, og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er over-

ensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og hverdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

Til stk. 4

Det foreslås med *stk. 4*, at kommunalbestyrelsen efter anmodning fra Naalakkersuisut forpligtes til at fremsende alle de oplysninger, som Naalakkersuisut måtte ønske om kommunalbestyrelsens varetagelse af det personrettede tilsyn. Der lægges således i bestemmelsen ikke nogen begrænsning ind i forhold til temaer og detaljeringsgrad.

Til stk. 5

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 5*, at der gives bemyndigelse til Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for det personrettede tilsyn, og det driftsorienterede tilsyn herunder regler om tilsynets udøvelse, tilrettelæggelse, vilkår og betingelser og udarbejdelse af tilsynsrapporter.

En tilsynsrapport er betegnelsen for det dokument, der skal udarbejdes i forbindelse med hvert tilsyn i henhold til de forvaltningsretlige regler, herunder notatpligten.

Til § 61

Til stk. 1.

Det foreslås med *stk. 1*, at Naalakkersuisut forpligtes til at have en særlig tilsynsenhed, som har til opgave at føre kontrol med kommunalbestyrelsernes forvaltning og administration af denne Inatsisartutlov, samt at føre driftstilsynet med botilbuddene.

Til stk. 2

Med *stk. 2* i bestemmelsen foreslås, at Naalakkersuisut fører det overordnede tilsyn med forvaltningen af denne inatsisartutlovs bestemmelser og med kommunens opfyldelse af de i denne inatsisartutlov anførte pligter og rettigheder. Bestemmelsen viderefører det hidtil ulovbestemte ansvar for at føre sektortilsyn på handicapområdet, udøvet af Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Med *stk. 3*, som er en ny bestemmelse, foreslås nærmere regulering af tilsynsenhedens driftsorienterede tilsyn med døgntilbud for personer med handicap. Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med de foreslåede bestemmelser i § 63.

Tilsynsenheden skal føre et driftsmæssigt tilsyn med døgntilbud for personer med handicap efter inatsisartutlovens kapitel 3.

Der er alene tale om et driftsorienteret tilsyn med døgntilbuddet som helhed og de generelle forhold for beboerne, som har ophold i døgntilbuddet. Der er dermed ikke et tilsyn med den

enkelte beboer, som har ophold i døgntilbuddet. Forpligtelsen til at føre det personrettede tilsyn ligger hos kommunalbestyrelsen, jf. § 60.

Til stk. 4

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 4*, at tilsynsopgaven både skal have et kontrolperspektiv og et kvalitetsudviklingsperspektiv. Det betyder, at tilsynsenheden for det første skal føre kontrol med, at forholdene på døgntilbuddet, herunder de fysiske, økonomiske og personale-mæssige forhold samt varetagelsen af omsorgen for beboerne, lever op til betingelserne for at være godkendt som døgntilbud. I dette ligger også en kontrol af, at døgntilbuddet f.eks. ikke har flere beboere, end døgntilbuddet er godkendt til. For det andet betyder bestemmelsen, at tilsynsenheden skal have fokus på, hvordan tilsynsenheden i dialog med døgntilbuddet kan støtte døgntilbuddet i arbejdet med udvikling af døgntilbuddets kvalitet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten på døgntilbuddet.

Til stk. 5

Med *stk. 5* foreslås, at tilsynet efter stk. 2 og 3 både kan foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor kommunalbestyrelsen eller døgntilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at kommunalbestyrelsen eller døgntilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan give et her-og-nu billede af situationen, og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og hverdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

Til stk. 6

Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen og indholdet af det driftsorienterede tilsyn. Bemyndigelsen vil bl.a. blive anvendt til at fastlægge, hvilke nærmere forhold tilsynsenheden skal føre tilsyn med.

Til § 62

Bestemmelsen, der er ny, indeholder nærmere regulering af tilsynsenhedens tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning og administration efter denne inatsisartutlov, jf. § 61, stk. 2.

Til stk. 1

Med bestemmelsens *stk. 1*, foreslås, at tilsynsenheden har ret til, mod forevisning af behørig legitimation og uden retskendelse, at få adgang til de oplysninger i den kommunale forvaltning, som tilsynsenheden vurderer relevante for tilsynets udøvelse. Tilsynsenheden har herunder også ret til at få adgang til personfølsomme oplysninger samt interne dokumenter. Bestemmelsen har til formål at sikre, at tilsynsenheden effektivt kan udføre tilsynet efter den foreslåede bestemmelse i § 61, stk. 2.

Til stk. 2

Der foreslås med bestemmelsen i *stk. 2* en nærmere regulering af tilsynsenhedens tilsyn efter § 61, stk. 2. Bestemmelsen vedrører således nærmere tilsynsenhedens tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning og kommunalbestyrelsens administration af reglerne i denne Inatsisartutlov.

Det foreslås for det første, at tilsynsenheden skal udarbejde en skriftlig tilsynsrapport til kommunalbestyrelsen om tilsynet.

Det foreslås for det andet, at tilsynsenheden tillægges kompetence til i tilsynsrapporten at fremkomme med vejledende henstillinger og forpligtende påbud til kommunalbestyrelsen. Det gælder for såvel vejledende henstillinger og forpligtende påbud, at de skal vedrøre kommunalbestyrelsens forvaltning og kommunalbestyrelsens administration af reglerne i inatsisartutloven. Der kan alene gives forpligtende påbud med et indhold, som bestemt i stk. 2, nr. 1-3.

Tilsynsenheden har efter stk. 2, nr. 1 mulighed for at give en vejledende udtalelse om, at kommunalbestyrelsen i 1 eller flere sager vedrørende støtte til personer med handicap skal iværksætte en udredning efter bestemmelserne i inatsisartutlovens § 25 eller udarbejde en handleplan efter bestemmelserne i inatsisartutlovens § 26. Tilsynsenheden har mulighed for, hvis det er relevant, at udstede et påbud om, at kommunalbestyrelsen skal iværksætte en udredning og udarbejde en handleplan. Det vil dog alene være relevant at udstede påbud om at udarbejde en handleplan, såfremt kommunalbestyrelsen allerede har iværksat og udarbejdet en udredning. Tilsynsenheden kan fastsætte en tidsfrist for, hvornår det pålagte sagsbehandlingsskridt skal være afsluttet. Tilsynsenheden kan som led i påbuddet fastsætte, at kommunalbestyrelsen løbende skal orientere tilsynsheden om sagen eller sagernes forløb. Udredningen har til formål at afdække, om personen aktuelt har behov for støtte efter denne inatsisartutlov, herunder tilbud om ophold på et botilbud.

Tilsynsenheden har endvidere efter stk. 2, nr. 2 mulighed for at udstede påbud om, at kommunalbestyrelsen skal genoptage en eller flere afsluttede sager om støtte til personer med handicap til fornyet behandling. Det er et krav for udstedelse af påbuddet, at kommunen ikke har overholdt inatsisartutlovens bestemmelser. Det kan f.eks. dreje sig om, en kommune har truffet afgørelse om afslag på støtte til en person med handicap uden at have foretaget en udredning efter § 25.

Tilsynsenheden har endelig efter stk. 2, nr. 3 mulighed for, at påbyde kommunalbestyrelsen at iværksætte en udredning efter § 25, hvis tilsynsenheden vurderer, at en person med handicap, hvis sag er igangværende eller afsluttet, har behov for ophold på et botilbud, men at et sådant ophold ikke er blevet tilbudt. Formålet med påbuddet er at afdække, om personen aktuelt har

et behov for støtte efter inatsisartutloven, herunder behov for ophold på et botilbud. Tilsynsenheden kan som led i påbuddet fastsætte en frist for, hvornår kommunalbestyrelsen skal have iværksat en udredning efter § 25.

Til § 63

Bestemmelsen indeholder nærmere regulering af tilsynsenhedens driftsorienterede tilsyn med døgntilbud.

Til stk. 1

Efter den foreslåede ordning i *stk. 1* har tilsynsenheden ret til at få udleveret de oplysninger fra et døgntilbud, som er nødvendige for, at tilsynsenheden kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Det er tilsynsenheden, der vurderer, hvad der er nødvendigt, for at tilsynsenheden kan udføre det driftsorienterede tilsyn efter § 61, stk. 3.

Til stk. 2

Det foreslås med *stk. 2*, at tilsynsenheden kan træffe afgørelse om udstedelse af et påbud til et døgntilbud. Påbuddet udstedes som led i tilsynsenhedens driftsorienterede tilsyn med døgntilbuddet. Tilsynsenheden kan fastsætte en frist for døgntilbuddets opfyldelse af påbuddet.

Udstedelse af påbud kan eksempelvis bruges i de tilfælde, hvor en væsentlig andel af medarbejderne er fratrukket, og hvor de tilbageværende medarbejdere ikke kan forventes at løse opgaven alene, enten fordi de er for få, eller fordi døgntilbuddet ikke længere besidder de fornødne kompetencer til at håndtere den målgruppe, som døgntilbuddet er godkendt til. Påbuddet kan da gå på at få ansat de relevante medarbejdere. Et andet eksempel kan være, at et tilbud har uforholdsmæssig mange magtanvendelser. Tilsynsenheden kan da give botilbuddet et påbud om at tilvejebringe en handleplan for at undgå unødige magtanvendelse i fremtiden og om relevant efteruddannelse af medarbejderne.

Det er en forudsætning, at et påbud har en karakter, som giver tilbuddet mulighed for at efterkomme det. Det skal være helt klart, hvad tilbuddet skal gøre for at overholde påbuddet.

Tilsynsenheden kan fastsætte længden af en eventuel frist for at efterleve et påbud ud fra de konkrete forhold, som har givet anledning til påbuddet. Hvis der for eksempel er tale om, at en medarbejder har begået seksuelle overgreb mod beboere i døgntilbuddet kan påbuddet gå på, at denne medarbejder ikke må være ansat i tilbuddet. Et sådant påbud kan efterleves straks, og fristen kan sættes herefter. Et påbud om ansættelse af medarbejdere med bestemte kompetencer kan, afhængigt af hvor alvorligt fraværet af de fornødne kompetencer er, fastsættes med en længere frist.

Til stk. 3

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 3*, at tilsynsenheden kan træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene på det enkelte døgntilbud tilsiger det.

Et skærpet tilsyn er udtryk for en afgørelse, hvor det af tilsynsenheden er vurderet, at der er behov for et særligt defineret intensivt tilsyn inden for en bestemt angivet periode. Skærpet tilsyn er udtryk for et mere intensivt tilsyn og vil alt andet lige medføre gennemførelse af flere tilsynsbesøg og indhentelse af flere oplysninger. Ligesom tilsynsenheden generelt skal tilrettelægge tilsynene efter forholdene, skal tilsynsenheden også tilrettelægge det skærpede tilsyn efter de konkrete forhold og efter de forhold, der førte til skærpelsen af tilsynet.

Forud for en afgørelse om skærpet tilsyn bør der have været en dialog mellem tilsynsenheden og døgntilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om skærpet tilsyn. Dette gælder dog ikke, hvis afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået kendskab om f.eks. kriminelle forhold.

Ligesom tilsynsenheden generelt skal tilrettelægge sit tilsyn efter forholdene, skal tilsynsenheden også tilrettelægge det skærpede tilsyn efter de konkrete forhold og efter de forhold, der førte til afgørelsen om skærpet tilsyn. Skærpet tilsyn er dog under alle omstændigheder udtryk for et mere intensivt tilsyn, og vil alt andet lige medføre gennemførelse af flere tilsynsbesøg og indhentning af flere oplysninger.

Til *stk. 4*

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 4* at indføre en pligt for tilsynsenheden til at underrette de anbringende kommunalbestyrelser, som har ansvar for de enkelte personers ophold i døgntilbuddet, hvis tilsynsenheden oplever bekymrende forhold i et døgntilbud, og personerne kan være berørt. Det kan for eksempel være ved oplysninger om, at der er forhold i døgntilbuddet, som har medført, at tilsynsenheden har truffet afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud i forhold til døgntilbuddet.

Oplysninger, som indgår i en underretning fra tilsynsenheden til den anbringende kommunalbestyrelse, som har truffet afgørelse om en persons ophold i døgntilbuddet, vil ofte omhandle generelle forhold i tilbuddet, men kan også være oplysninger om personens rent private forhold.

Der kan være situationer, hvor de bekymrende forhold, som tilsynsenheden oplever, er af generel karakter, og for eksempel har givet anledning til, at døgntilbuddet er sat under skærpet tilsyn. I disse tilfælde vil oplysningerne være relevante for alle kommunalbestyrelser, som har truffet afgørelse om borgeres tilbud i døgntilbuddet. Men der kan også være oplysninger, som alene er relevante for bestemte kommunalbestyrelser, for eksempel om problemer i en bestemt afdeling af et døgntilbud.

Det overordnede formål med bestemmelsen er således at sikre, at den viden, som tilsynsenheden har om et tilbud, tilgår den kommunalbestyrelse, som har truffet afgørelse om en borgers

ophold i døgntilbuddet, så denne kommunalbestyrelse kan tage højde for disse forhold i forbindelse med det personrettede tilsyn. Oplysningerne kan kommunalbestyrelsen anvende til at vurdere, hvorvidt borgeren er placeret i det rette døgntilbud.

Til stk. 5

Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler om, hvornår tilsynsenheden kan træffe afgørelse om påbud efter stk. 2 og afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn efter stk. 3.

Til § 64

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* forpligter den enkelte kommunalbestyrelse til at nedsætte et handicapråd, og fastsætter rådets opgaver og kompetencer. Handicaprådet har til formål at arbejde med de overordnede linjer på handicapområdet, og har blandt andet til opgave at arbejde aktivt i udviklingen af kommunalbestyrelsens handicappolitik og administrationen af området, samt at bidrage med rådgivning i kommunalpolitiske spørgsmål. Handicaprådet kan endvidere drøfte spørgsmål af mere generel karakter og komme med forslag til såvel politiske som administrative initiativer.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* forpligter kommunalbestyrelsen til at høre handicaprådet om alle initiativer, der vedrører personer med handicap, herunder handicappolitikken. Høringspligten vedrører kun generelle initiativer, da handicaprådet ikke har kompetence til at behandle sager om enkeltpersoners konkrete forhold, jf. stk. 3.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* præciserer, at handicaprådet ikke kan behandle konkrete klagesager. Såfremt enkeltpersoners konkrete forhold giver anledning til spørgsmål af generel karakter, kan handicaprådet dog tage stilling på et generelt plan og alene til den del af problemstillingen, der er af generel karakter.

Til stk. 4

Bestemmelsens *stk. 4* regulerer handicaprådets sammensætningen.

Det er et krav, at handicaprådet nedsættes således, at der er lige mange medlemmer, der repræsenterer henholdsvis handicaporganisationernes interesser og kommunalbestyrelsens interesser, herunder parter der udfører opgaver for kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen skal dog være repræsenteret i handicaprådet.

Til stk. 5

Bestemmelsens *stk. 5* fastsætter, at kommunalbestyrelsen yder sekretariatsmæssig bistand til handicaprådet i fornødent omfang. Sekretariatsbistanden tilsigtes anvendt til bl.a. at indkalde

til og være behjælpelig ved afholdelse af møder samt at tage referat og informere om indholdet af møder mv.

Til stk. 6

Bestemmelsens *stk. 6* giver kommunalbestyrelsen adgang til blandt andet at fastsætte nærmere regler om handicaprådets arbejdsgang, honorering, samt om indhentning af ekspertudtalelser til brug for udvalgets belysning og behandling af sager mv.

Til § 65

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* forpligter kommunalbestyrelsen til at udforme en sammenhængende handicappolitik, med henblik på at sikre den højst mulige kvalitet i kommunens støtte til personer med handicap. Med sammenhængende forstås, at handicappolitikken skal tage stilling til, hvordan man i kommunen yder det bedst mulige serviceniveau i forbindelse med støtte til personer med handicap, på tværs af de offentlige sektorer. Handicappolitikken kan blandt andet omhandle det tværsektorielle samarbejde om indsatserne på handicapområdet, målsætningerne for det kommunale serviceniveau, f.eks. i forhold til at borgere med handicap kan forblive i eget hjem længst muligt, mv.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* præciserer kommunalbestyrelsens forpligtelse til at inddrage handicaprådet i forbindelse med udarbejdelsen af kommunens handicappolitik, jf. stk. 1.

Til stk. 3

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at handicappolitikken skal udformes skriftligt og offentliggøres på kommunens hjemmeside. Dette skal bidrage til, at handicappolitikken er tilgængelig for alle borgere i kommunen.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere orientere Naalakkersuisut om den udfærdigede handicappolitik, således at Naalakkersuisut til enhver tid har et samlet overblik over handicapområdet på kommunalt plan med henblik på udarbejdelse af en landsdækkende handicapstrategi.

Til stk. 4

Bestemmelsens *stk. 4* fastsætter, at handicappolitikken skal revideres med højst 4 års mellemrum. Formålet med at revidere handicappolitikken er at sikre en tidssvarende handicappolitik, som løbende kan sætte målsætninger for det kommunale serviceniveau. Handicappolitikken kan evt. indeholde målsætninger om kvalitetsstandarder jf. § 66.

Til § 66

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at fastsætte kvalitetsstandarder for den støtte, kommunen yder sine borgere med handicap.

Kvalitetsstandarderne kan vedrøre såvel den materielle støtte, f.eks. hvor ofte tekniske hjælpemidler udskiftes, som den immaterielle støtte, f.eks. de faglige kompetencer hos støttepersoner eller niveauet for timer til ledsagelse.

Kvalitetsstandarderne skal være inden for rammerne af inatsisartutloven. Der er således ikke hjemmel til at fastsætte kvalitetsstandarder, der ikke lever op til de krav, der i øvrigt fremgår af inatsisartutloven.

Til *stk. 2*

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at der skal fastsættes kvalitetsstandarder for kommunalbestyrelsens udmøntning af alle eller visse typer af støtte efter denne inatsisartutlov. Der er således ikke en forpligtelse til at fastsætte kvalitetsstandarder for alle typer af støtte til personer med handicap, som måtte blive ydet i kommunen. Det vil f.eks. være passende at sætte kvalitetsstandarder for boformerne bokollektiver samt beskyttede boenheder.

Kvalitetsstandarderne skal være inden for rammerne af loven. Der er således ikke hjemmel til at fastsætte kvalitetsstandarder, der er ikke lever op til de krav, der i øvrigt fremgår af loven, eller som går ud over lovens område.

Til *stk. 3*

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at kvalitetsstandarder efter *stk. 1* og *2* skal udarbejdes skriftligt og offentliggøres på kommunens hjemmeside. Offentliggørelsen skal bidrage til, at kvalitetsstandarderne får karakter af rettigheder for de støtteberettigede personer. Kvalitetsstandarderne offentliggøres desuden som en del af kommunalbestyrelsens handicappolitik.

Kvalitetsstandarderne skal ligeledes fremsendes til Naalakkersuisut til orientering, således at Naalakkersuisut til enhver tid har et samlet landsdækkende overblik over kvalitetsstandarderne inden for handicapområdet.

Til *stk. 4*

Bestemmelsens *stk. 4* fastsætter, at kvalitetsstandarderne skal revideres med højst 2 års mellemrum. Formålet med at revidere kvalitetsstandarderne er at sikre, at kvalitetsstandarderne er tidssvarende.

Til *stk. 5*

Bestemmelsens *Stk. 5* bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler vedrørende kvalitetsstandarderne jf. *stk. 1*.

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, hvordan de forskellige udgifter fastsat i medfør af denne Inatsisartutlov og forskrifter udstedt i medfør af inatsisartutloven skal finansieres. Det fastslås i bestemmelsen, at det er kommunerne, der er forpligtede til at afholde udgifterne i forbindelse med støtte til personer med handicap i henhold til denne inatsisartutlov.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer, hvem der har det økonomiske ansvar for oprettelsen og driften af et døgntilbud.

Til stk.3.

Bestemmelsen fastslår, at finansiering af døgntilbud foregår via takstbetaling, således at den anbringende myndighed skal betale for de enkelte pladser, som den benytter på en døgninstitution.

Til stk. 4

Bestemmelsen regulerer, hvem der har det økonomiske ansvar for oprettelsen og driften af et bokollektiver og beskyttede boenheder.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan indgå aftale med andre landes forvaltningsmyndigheder, hvori der fastsættes nærmere regler om handlepligt og refusion i forbindelse med udgifter til støtte iværksat efter loven. Disse aftaler kan indgås, når en person, på de grønlandske myndigheders støtteforanstaltning, er anbragt uden for Grønland.

§ 68

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsernes betaling for de personer med handicap som er anbragt i døgntilbud efter § 48. For disse beregnes kommunens takstbetaling med et beløb pr. anbringelsesdøgn.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at det er døgntilbuddet, der udbetaler lomme- og tøjpenge til deres beboere, og kommunalbestyrelsen skal derfor ikke udbetale dem. Døgntilbuddet udbetaler lomme- og tøjpenge på baggrund af den takst, der fastsættes af Naalakkersuisut, og som reguleres årligt i det takstcirkulære, som offentliggøres af Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Lomme- og tøjpenge skal udbetales til døgntilbuddets beboere af det beløb, som kommunalbestyrelsen betaler til døgntilbuddet efter stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal dermed

ikke betale et yderligere beløb til døgntilbuddet for dækning af lomme- og tøjpenge. Dette beløb er med andre ord indeholdt i døgntaksten.

Til stk. 4

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for den i stk. 1 nævnte takstbetaling. Herunder regler om, hvilke udgifter der indgår i kommunens betaling.

Til stk. 5

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om lomme- og tøjpenge efter stk. 2, herunder om udbetalingen og beløbets størrelse.

Til § 69

Bestemmelsen fastsætter, hvornår takster fastsat i medfør af loven reguleres og offentliggøres.

Til § 70

Til stk. 1

Der foreslås med *stk. 1* en videreførelse af gældende ret vedrørende klager. Det er således reglerne i landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation, der finder anvendelse.

Til stk. 2

Det foreslås med *stk. 2*, at en person med handicap og dennes partsrepræsentant kan søge rådgivning og vejledning om indgivelse af en klage hos Det Landsdækkende Handicapcenter.

Til stk. 3

Det foreslås med *stk. 3*, at Det Sociale Ankenævn som led i behandlingen af en klage over en afgørelse efter denne inatsisartutlov kan indhente en udtalelse fra Det Landsdækkende Handicapcenter. Dette giver Det Sociale Ankenævn mulighed for at få en ekspertvurdering i særligt komplicerede enkeltsager. Det Sociale Ankenævn og Det Landsdækkende Handicapcenter kan i forbindelse med indhentning af en udtalelse udveksle personoplysninger. Der skal indhentes samtykke fra parten i sagen, før der kan ske udveksling af personoplysninger mellem Det Sociale Ankenævn og Det Landsdækkende Handicapcenter.

Til § 71

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1* forpligter kommunalbestyrelserne til at fremsende de statistiske oplysninger som Naalakkersuisut anmoder om. Naalakkersuisut kan herigennem få løbende adgang til statistisk viden om antal personer med handicap, herunder handicaptyper,

aldersfordeling og andre parametre som har betydning for at kunne følge udviklingen på området.

For kommunalbestyrelsen kan den statistiske viden ligeledes bruges til at skaffe sig viden omkring handicapområdet i kommunen og herigennem danne grundlag for kommunens udvikling og planlægning af handicapområdet.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte nærmere regler om omfanget af de statistiske oplysninger og hvordan disse skal ajourføres og indsendes.

Til § 72

Til stk. 1

Bestemmelsens *stk. 1*, som er ny, fastsætter, at Naalakkersuisut kan pålægge kommunalbestyrelsen tvangsbøder for grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens forpligtelser som forvaltningsmyndighed i henhold til inatsisartutloven.

Pålæggelse og inddrivelse af tvangsbøder mv. over for kommunalbestyrelsen sker ikke gennem politiet, men gennem det forvaltningsretlige og civilretlige system.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at tvangsbøder i henhold til stk. 1 tilfalder Landskassen.

Til § 73

Til stk. 1

Det foreslås, i *stk. 1*, at denne inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2020.

Ikrafttrædelsesdatoen er fastsat under hensyn til, at forslaget kan behandles i Inatsisartut og vedtages i god tid inden ikrafttræden. Dette af hensyn til udarbejdelse af bekendtgørelser og vejledninger, samt gennemførelse af kurser for sagsbehandlere i kommunerne på handicapområdet, således at fagpersonalet er bekendt med den nye lovgivning, når loven træder i kraft.

Til stk. 2

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til personer med vidtgående handicap med senere ændringer ophæves.

Til stk. 3

Det foreslås med *stk. 3*, at administrative forskrifter fastsat med hjemmel i den i stk. 2 nævnte Landstingsforordning forbliver i kraft, indtil de afløses eller ophæves ved regler fastsat med hjemmel i denne eller andre inatsisartutlove.

